

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»

«До захисту допущено»

Директор інституту

Завідувач кафедри

_____

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

_____

Лада ШІРІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2022 р.

«__» _____ 2022 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування

на тему: **Грошові потоки суб'єктів підприємництва та напрями їх оптимізації**

Виконав: здобувач 4 курсу, групи 12

Грицанчук Ольга Олександрівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____

Керівник: Стецюк Володимир Михайлович
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____

Рецензент Ольга Михайленко
(ім'я та прізвище)

_____

Я, як здобувач (ка) Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавав (ла) і не одержував (ла) незарядженої допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач (ка) _____
(підпис)

Київ – 2022р.

ПрАТ «Лантманнен Акса», табл. 10. План грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса» на 2022 рік, табл. 11. Оцінка запропонованих заходів.

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Стецюк В.М.		
II	Стецюк В.М.		

7. Дата видачі завдання 31 січня 2022 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	31.01.2022	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	28.02.2022	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	28.03.2022	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	25.04.2022	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	03.05.2022	
6	Попередній захист	10.05.2022	
7	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	17.05.2022	
8	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу	24.05.2022	
9	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	03.06.2022	

Здобувач

_____ Грицанчук О.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

_____ Стецюк В.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Грицанчук О. О. «Грошові потоки суб'єктів підприємництва та напрями їх оптимізації»

Кваліфікаційна робота на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний університет харчових технологій. Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена вивченню грошових потоків суб'єктів підприємництва та визначенню напрямів їх оптимізації.

Робота складається із вступу, двох розділів, висновків, переліку використаних джерел і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано мету, завдання дослідження.

У першому розділі розкрито теоретичні основи грошових потоків суб'єктів підприємництва.

Другий розділ присвячений аналізу фінансового стану та грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса» та визначенню напрямів їх оптимізації.

***Ключові слова:** грошові потоки, фінансовий стан, рух коштів, операційна діяльність, фінансова діяльність, інвестиційна діяльність, плановий баланс, план руху грошових коштів.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	7
1.1. Сутність та класифікація грошових потоків суб'єктів підприємництва.....	7
1.2. Загальна характеристика господарської діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса».....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ І ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПРАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА» ТА НАПРЯМИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ	23
2.1. Аналіз фінансового стану та грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»	23
2.2. Заходи щодо оптимізації грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»	40
ВИСНОВКИ.....	48
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	54
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Управління грошовими потоками, тобто оцінка притоку та відтоку грошових коштів, дає змогу підприємству визначити обсяг грошових (ліквідних) коштів, які залишаються в розпорядженні підприємства на конкретний момент. Наявність достатньої кількості грошових коштів дозволить підприємству здійснювати господарський оборот, погашати своєчасно поточні зобов'язання та запозичення, вкладати кошти в розвиток бізнесу (оновлення виробничої бази, модернізація, освоєння нових технологій та інше), що забезпечить економічне зростання підприємства.

Складність і нестабільність умов функціонування підприємств, недостатній рівень управління їх грошовими потоками, у тому числі внаслідок недооцінювання аналізу грошових коштів, як в теоретичному, так і в прикладному аспектах, призводять до незбалансованості грошових потоків, надмірної тривалості фінансового циклу, недоодержання фінансових результатів, необґрунтованого використання позикових коштів, обмеженості у використанні фінансових інструментів і застосування новітніх технологій тощо.

Питанням аналізу грошових потоків підприємства присвячено праці таких зарубіжних учених як Л. А. Бернстайн, Е. А. Хелферт, К. Уолш. Певний внесок у дослідження проблеми належить і вітчизняним науковцям, серед яких: А. І. Алексєєва, І. О. Бланк, О. О. Вакуленко, Є. В. Мних, Г.Г. Старостенко, Л. В. Тешева, О. Д. Щербань та багатьом іншим. Наукові здобутки з цього питання сформували ґрунтовну методологічну базу аналізу та управління грошовими потоками. У той же час, у розробках дослідників значну увагу зосереджено на питаннях організації грошових потоків, змісту звіту про рух грошових коштів, особливостях прямого і непрямого методів формування інформації у ньому. Тому питання оптимізації грошових коштів залишається актуальним.

Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних і практичних питань щодо сутності грошових потоків підприємства та розробка пропозицій щодо їх оптимізації.

Для реалізації поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- висвітлити сутність та класифікацію грошових потоків суб'єктів підприємництва;
- надати загальну характеристику господарської діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса»;
- провести аналіз фінансового стану та грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»;
- запропонувати заходи щодо оптимізації грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса».

Об'єктом дослідження є рух грошових потоків підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти руху та оптимізації грошових потоків підприємства.

Методи дослідження. Під час підготовки кваліфікаційної роботи застосовувались такі методи: теоретичного узагальнення і порівняння – з метою виявлення специфіки руху грошових потоків на підприємстві; статистичного і графічного аналізу – під час аналізу фінансового стану підприємства і зіставлення фактичних даних; системного та комплексного підходу – з метою визначення основних напрямів управління та оптимізації грошових потоків підприємства.

Інформаційною базою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних вчених, що стосуються руху грошових потоків на підприємстві, Накази Міністерства фінансів України, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, фінансова звітність ПрАТ «Лантманнен Акса», Інтернет – ресурси.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

1.1. Сутність та класифікація грошових потоків суб'єктів підприємництва

Грошовий потік підприємства є сукупністю розподілених в часі надходжень і виплат грошових коштів, які створюються його господарською діяльністю. Сучасною науковою школою ще не сформовано єдиної теоретичної бази, яка б охоплювала весь комплекс питань управління грошовими потоками підприємства. В економічній літературі учені приділяють увагу проблемі регулювання грошових потоків переважно з позицій управління грошовими коштами, ліквідністю, фінансовою стійкістю. Як самостійний об'єкт аналізу та управління грошові потоки фахівцями практично не розглядаються. Аналіз фінансово-економічної літератури дав змогу встановити, що вітчизняні та закордонні вчені по-різному трактують визначення поняття «грошові потоки підприємства», внаслідок чого по-різному підходять до управління ним, що видно із табл. 1.1

Важлива роль ефективного управління грошовими потоками підприємства визначається такими основними положеннями:

1) Грошові потоки обслуговують здійснення господарської діяльності підприємства практично в усіх її аспектах. Образно грошовий потік можна представити як систему «фінансового кровообігу» господарського організму підприємства. Ефективно організовані грошові потоки підприємства є найважливішим симптомом його «фінансового здоров'я», передумовою досягнення високих кінцевих результатів його господарської діяльності загалом.

Таблиця 1.1

Сутність поняття «грошові потоки» в економічній думці

Вчені	Сутність поняття «грошові потоки»
-------	-----------------------------------

І.А. Бланк [1]	сукупність розподілених надходжень і виплат грошових коштів за окремими інтервалами періоду часу, що розглядається, генерованих його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з факторами часу, ризику і ліквідності
В.В. Бочаров [2]	рух грошових коштів, який прагне до нуля
Ю. Бригхем [3]	фактичні чисті готівкові кошти, які надходять у фірму (чи витрачаються нею) протягом деякого визначеного періоду
Ф.Ф. Бутинець [4]	найважливіший самостійний об'єкт фінансового аналізу, який проводиться з метою оцінки фінансової стійкості та платоспроможності підприємства
Дж. Ван Хорн [5]	потоки готівкових коштів, які мають безперервний характер; власні обігові кошти
А.Г. Завгородній [6]	надходження (додатний грошовий потік) і витрачання (від'ємний грошовий потік) коштів у процесі здійснення господарської діяльності підприємства
Г.Г. Кірейцев [7]	є одним із ключових моментів оптимального співвідношення між ліквідністю та прибутковістю
Б. Коласс [8]	надлишок коштів, який утворюється на підприємстві в результаті всіх операцій, пов'язаних і не пов'язаних зі здійсненням господарської діяльності
В.І. Краменко [9]	сукупність надходжень і вибуття коштів за певний період часу, формованих у процесі господарської діяльності
Є.В. Мних [10]	сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, які генеруються його господарською діяльністю
О.В. Павловська [11]	надходження й витрати грошових коштів у процесі здійснення господарської діяльності підприємства
А.М. Поддєрьогін [12]	сукупність послідовно розподілених у часі подій, які пов'язані з фактом зміни власника грошових коштів у зв'язку з виконанням договірних зобов'язань між економічними агентами
Г.Г. Старостенко [13]	надходження і витрати грошових коштів в процесі здійснення господарської діяльності підприємства

2) Ефективне управління грошовими потоками забезпечує фінансова рівновага підприємства в процесі його стратегічного розвитку. Темпи цього розвитку, фінансова стійкість підприємства значною мірою визначаються тим, наскільки різні види потоків коштів синхронізовані між собою за обсягами і в часі. Високий рівень такої синхронізації забезпечує істотне прискорення реалізації стратегічних цілей розвитку підприємства.

3) Раціональне формування грошових потоків сприяє підвищенню ритмічності здійснення операційного процесу підприємства. Будь-який збій у здійсненні платежів негативно позначається на формуванні виробничих запасів сировини і матеріалів, рівні продуктивності праці, реалізації готової продукції тощо. Водночас

ефективно організовані грошові потоки підприємства, підвищуючи ритмічність здійснення операційного процесу, забезпечують ріст обсягу виробництва і реалізації його продукції.

4) Ефективне керування грошовими потоками дає змогу скоротити потреби підприємства в позиковому капіталі. Активно управляючи грошовими потоками, можна забезпечити більш раціональне й ощадливе використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучення кредитів. Особливу актуальність цей аспект управління грошовими потоками набуває для підприємств, що знаходяться на ранніх стадіях свого життєвого циклу, доступ яких до зовнішніх джерел фінансування досить обмежений.

5) Управління грошовими потоками є важливим фінансовим важелем забезпечення прискорення обігу капіталу підприємства. Цьому сприяє скорочення тривалості виробничого і фінансового циклів, що досягається в процесі результативного управління грошовими потоками, а також зниження потреби в капіталі, що обслуговує господарську діяльність підприємства.

6) Ефективне управління грошовими потоками забезпечує зниження ризику неплатоспроможності підприємства. Навіть у підприємств, що успішно здійснюють господарську діяльність і генерують достатню суму прибутку, неплатоспроможність може виникати як наслідок незбалансованості різних видів грошових потоків у часі. Синхронізація надходження і виплат коштів, що досягається в процесі управління грошовими потоками підприємства, дає змогу усунути цей фактор виникнення його неплатоспроможності.

7) Активні форми управління грошовими потоками дають змогу підприємству отримувати додатковий прибуток, генерований безпосередньо його грошовими активами. Йдеться перш за все про ефективне використання тимчасово вільних залишків коштів у складі оборотних активів, а також накопичуваних інвестиційних ресурсів у здійсненні фінансових інвестицій. Таким чином, ефективне управління грошовими потоками підприємства сприяє формуванню додаткових інвестиційних ресурсів для здійснення фінансових інвестицій, що є джерелом прибутку [14, с. 671].

Більш логічним є виклад положення другої позиції та визнання грошового потоку як руху грошових коштів, адже «потік» – це «рух», тобто надходження та використання грошових коштів. Поняття «грошовий потік» характеризує рух капіталу, грошових фондів, як готівкових, так і безготівкових, а також обіг окремих фінансових інструментів. Але, попри відмінності в деталях, усі підходи до тлумачення актуалізують виняткову значимість грошового потоку для функціонування суб'єкта господарювання й забезпечення створення доданої вартості, забезпечення перманентного зростання вартості підприємства як цілісного майнового комплексу в довгостроковій перспективі та достатку власників такого суб'єкта. Поняття «грошовий потік підприємства» є агрегованим, що включає у свій склад численні види цих потоків, що обслуговують господарську діяльність.

Виникнення та формування грошового потоку при здійсненні господарських операцій у межах реалізації діяльності підприємства є результатом цілеспрямованого прояву сукупності фінансово-економічних відносин та має певні ознаки, серед яких необхідно виділити такі:

- рух грошових коштів здійснюється у зв'язку з виконанням договірних зобов'язань між суб'єктами господарювання як фінансова складова виконання відповідних господарських угод;

- функціонально-організаційні особливості господарських операцій підприємства дають змогу ідентифікувати рух коштів за видами грошових потоків відповідно до встановлених критеріїв групування;

- грошові потоки, що генеруються суб'єктом господарювання, мають виключно фінансовий характер.

Відповідно до категорій балансу (за розділами) найбільш спрощена схема грошових потоків підприємства наведена на рис. 1.1

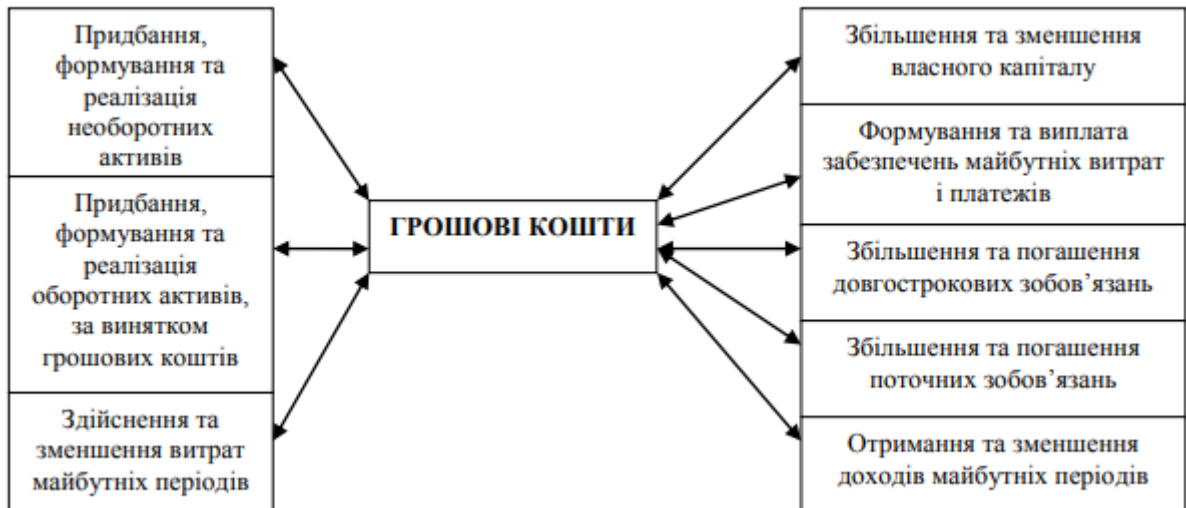

Рис. 1.1. Схема грошових потоків підприємства за категоріями балансу

Отже, можна підсумувати, що грошові потоки є багатоплановою економічною категорією, що включає в себе різні його види.

З метою забезпечення ефективного цілеспрямованого управління грошовими потоками вони вимагають визначеної класифікації. Таку класифікацію грошових потоків наведено на рис. 1.2.

Виокремлюють шість основних ознак класифікації. Розглянута класифікація дає змогу більш цілеспрямовано здійснювати облік, аналіз і планування грошових потоків різних видів на підприємстві.

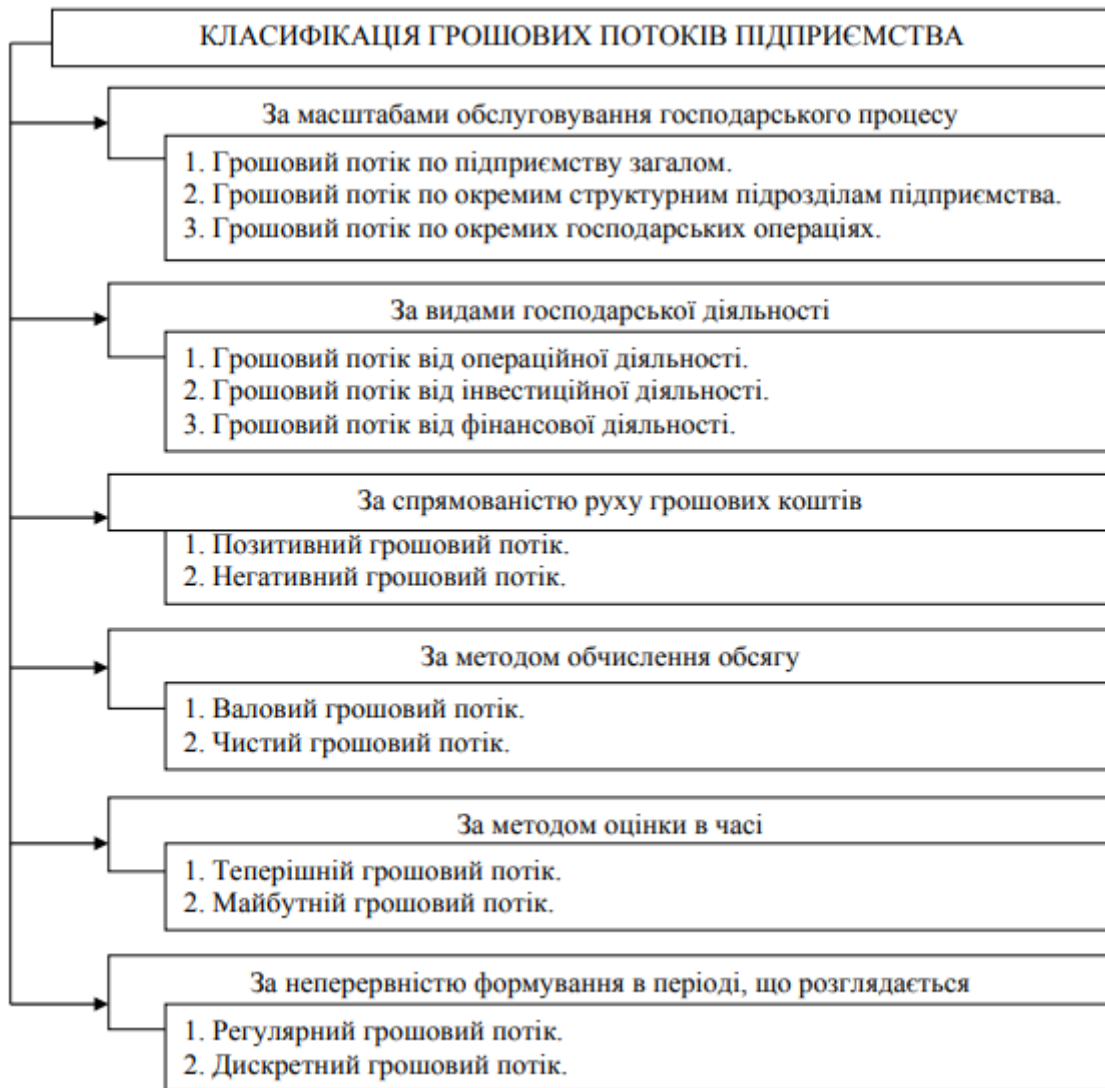

Рис. 1.2. Класифікація грошових потоків

Згідно з міжнародними та національними стандартами обліку найбільш принциповим є критерій «за видами господарської діяльності», який покладений в основу при складанні Звіту про рух грошових коштів.

1. Грошовий потік за операційною діяльністю – надходження й використання коштів, що забезпечують виконання основних виробничо-комерційних функцій. Операційна діяльність характеризується грошовими виплатами:

- постачальникам сировини та матеріалів;
- стороннім виконавцям окремих видів послуг, які забезпечують операційну діяльність;
- заробітної плати персоналу, що задіяні в операційному процесі, а також здійснюють управління цим процесом;

- податкових платежів підприємства до бюджетів усіх рівнів і до позабюджетних фондів;

- іншими виплатами, пов'язаними зі здійсненням операційного процесу. Водночас цей вид грошового потоку відображає надходження грошових коштів від покупців продукції; від податкових органів у порядку здійснення перерахунку надлишково сплачених сум і деякі інші платежі, що передбачені міжнародними стандартами обліку. Саме ця діяльність підприємства є головним джерелом прибутку, і вона повинна бути основним джерелом коштів. Узагальнена схема джерел надходження й витрат грошових коштів від операційної діяльності наведена на рис. 1.3.

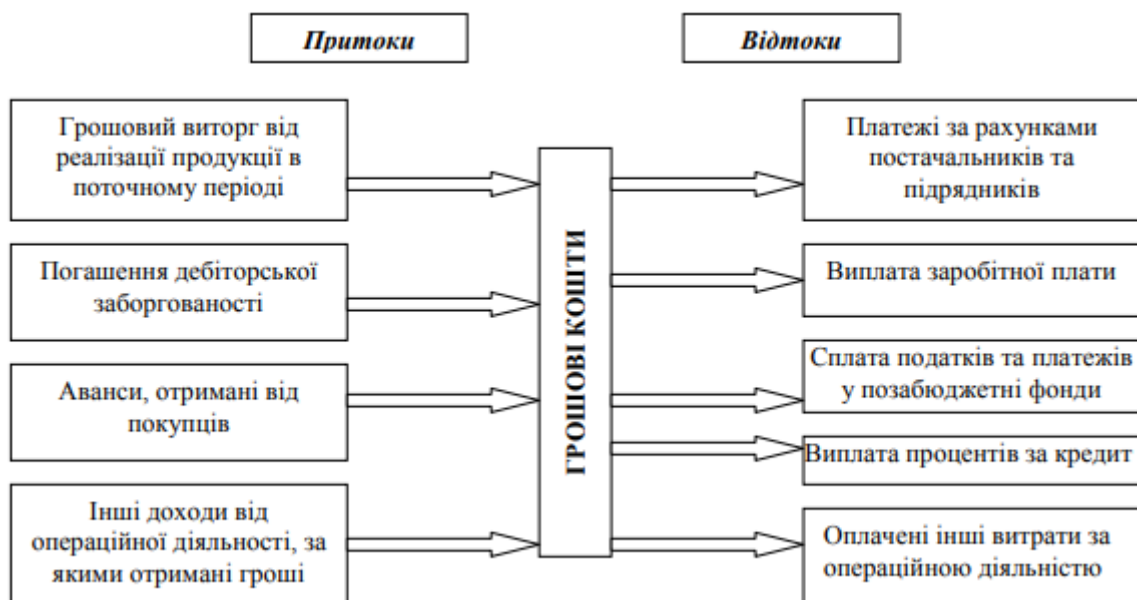

Рис. 1.3. Грошові потоки за операційною діяльністю [15]

Традиційно використовують два методи розрахунку показників чистого грошового потоку за цим видом діяльності:

- прямий;
- непрямий.

За прямим методом для визначення суми чистого надходження застосовують послідовне наведення всіх основних статей надходжень та витрат, різниця яких показує збільшення або зменшення коштів. Тобто аналізуються валові грошові потоки за їх видами: виторг від реалізації, оплата рахунків постачальників, виплата

заробітної плати, закупівля устаткування, залучення й повернення кредитів, виплата відсотків за ними і тощо.

Непрямий метод визначення суми чистого грошового потоку в результаті операційної діяльності – це визначення через послідовне коригування показника фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування, наведеного у звіті про фінансові результати. Саме цей метод використовується в частині Звіту про рух грошових коштів, що стосується операційної діяльності. Він ґрунтується на аналізі статей Балансу й Звіту про фінансові результати [15].

2. Грошовий потік за інвестиційною діяльністю Під інвестиційною діяльністю підприємства розуміють сукупність операцій з придбання та продажу довгострокових (необоротних) активів, а також короткострокових (поточних) фінансових інвестицій, які не є еквівалентами грошей (коштів).

Грошовий потік за цією діяльністю характеризує платежі і надходження грошових коштів, пов'язаних із здійсненням реального і фінансового інвестування, продажем основних засобів та нематеріальних активів, ротацією довгострокових фінансових інструментів інвестиційного портфеля, та інші аналогічні потоки грошових коштів, що обслуговують інвестиційну діяльність підприємства. Схематично надходження й використання коштів унаслідок інвестиційної діяльності підприємства відповідно до Звіту про рух грошових коштів подані на рисунку 1.4.

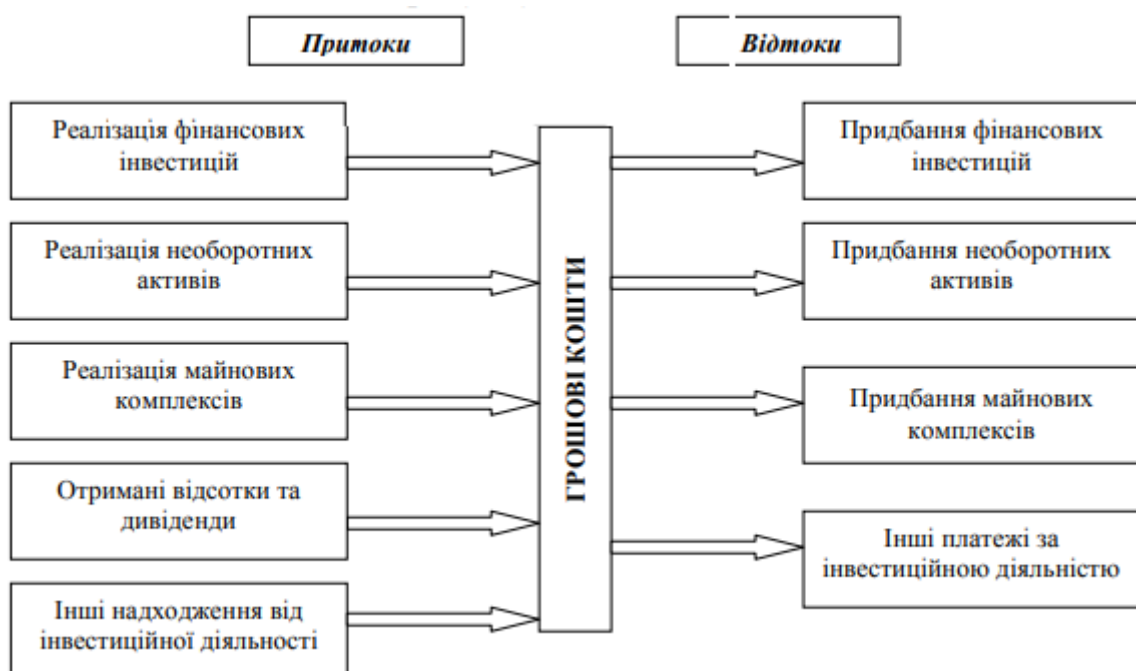

Рис. 1.4. Грошові потоки за інвестиційною діяльністю [15]

3. Грошовий потік за фінансовою діяльністю Під фінансовою діяльністю підприємства розуміють діяльність, яка призводить до змін розміру та складу власного та позикового капіталу підприємства. Відповідно грошовий потік від фінансової діяльності характеризується надходженнями та виплатами грошових коштів, що пов'язані із залученням додаткового акціонерного та пайового капіталу, отриманням довгострокових та короткострокових кредитів, сплатою у грошовій формі дивідендів та відсотків за вкладками власників та інші грошові потоки, що пов'язані із зовнішнім фінансуванням господарської діяльності. Схематично цей процес наведено відповідно до Звіту про рух грошових коштів на рисунку 1.5.

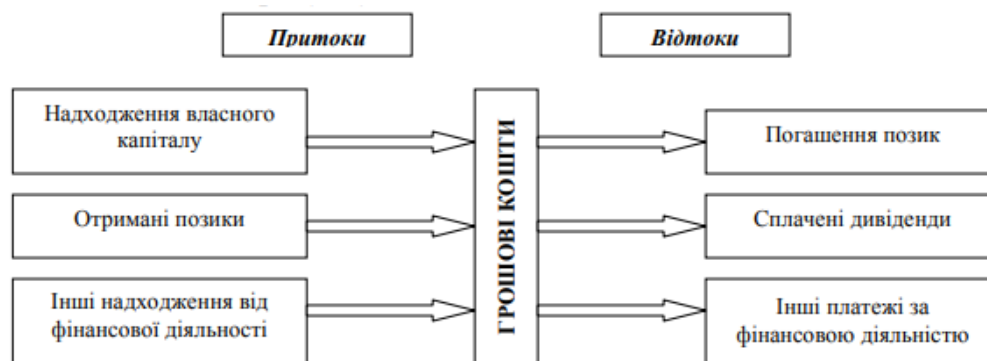

Рис. 1.5. Грошові потоки за фінансовою діяльністю [15]

Грошовий потік від фінансової діяльності на практиці розглядається як додаткове джерело забезпечення підприємства грошовими ресурсами для забезпечення безперебійної операційної та фінансової діяльності.

Поступовий перехід до нових форм господарювання зумовив гостру потребу у розробленні адаптованих до сучасної практики механізмів управління їх фінансово-господарською діяльністю, серед яких особливої уваги заслуговує організація управління грошовими потоками. Ефективне управління грошовими потоками дає змогу підприємству реалізувати стратегічні цілі його діяльності, забезпечити високий рівень оборотності капіталу, ритмічність діяльності, підвищити ступінь фінансової рівноваги та отримати додатковий прибуток, а також сприяє формуванню додаткових інвестиційних ресурсів для здійснення фінансових інвестицій. Управління грошовими потоками підприємства є важливою складовою загальної системи управління його фінансовою діяльністю. Воно дає змогу

вирішувати різноманітні задачі фінансового менеджменту і підпорядковано його головній меті. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі його діяльності і розвитку шляхом балансування обсягів надходження і витрачання грошових коштів підприємства, а також формування необхідної звітності, що забезпечить проведення всебічного аналізу грошових потоків. Метою аналізу управління грошовими потоками є оцінка здатності підприємства генерувати грошові потоки в обсягах та за строками здійснення необхідних планових платежів, забезпечення й оптимізації грошового потоку.

Основними завданнями, що націлені на досягнення поставленої мети управління грошовими потоками підприємства, є такі:

- 1) обґрунтування джерел, обсягів і періодичності формування позитивних грошових потоків;
- 2) обґрунтування напрямів, обсягів, періодичності та пріоритетності витрачання коштів;
- 3) забезпечення постійної платоспроможності підприємства;
- 4) забезпечення фінансової стійкості підприємства;
- 5) підтримання належного рівня ділової активності підприємства
- 6) забезпечення інтенсивності і достатності формування грошових потоків;
- 7) максимізація чистого грошового потоку [15].

Слід також відзначити, що усі задачі управління грошовими потоками, які було розглянуто, тісно пов'язані та тільки разом здатні забезпечити виконання поставленої мети. У процесі управління грошовими потоками підприємства запропоновано реалізувати їх функції, виконання яких дасть змогу здійснити поставлені задачі управління грошовими потоками. Це облік, аналіз, планування і контроль.

Функція обліку забезпечує достатню, вчасну й об'єктивну інформацію про фактичне формування грошових потоків. «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» (форма звітності № 3) є важливим документом, який надає корисну інформацію кредиторам, інвесторам та іншим користувачам під час з'ясування

питань про прибутковість і платоспроможність підприємства. Облікова інформація про стан грошових потоків дає змогу аналітикам здійснити оцінку змін у складі чистих активів, встановити зв'язок між обліковим прибутком і реальними надходженнями та витрачанням коштів. Інформаційне забезпечення повинно містити реальні, конкретні і достатні відомості про стан грошових потоків, оскільки є основою для проведення їх аналізу і планування, а також полем для здійснення контролю за досягненням запланованих завдань [10].

Функція аналізу забезпечує необхідною інформацією про стан та ефективність управління рухом коштів за допомогою системи відповідних показників. Аналіз дає змогу виявити негаразди в різних аспектах діяльності (фінансування виробничого процесу за рахунок власних, бюджетних або залучених коштів; управління оборотними активами, капіталом, ціноутворенням тощо). Слід також відзначити, що аналіз стану грошових потоків, ефективності та перспектив їх розвитку дає змогу обґрунтувати типи політики управління грошовими потоками на підприємстві: агресивна, помірна або консервативна [1]. Кожен з типів політики відрізняється рівнем дохідності, що склався на підприємстві, ліквідності та ризикованості.

Функція планування передбачає розробку заходів для досягнення встановленої мети і виконання задач управління грошовими потоками. План грошових потоків підприємства (або «платіжний календар», «баланс грошових видатків і надходжень») повинен враховувати механізм їх формування, а також ґрунтуватися на розробленому виробничому плані та інших функціональних планах. Планування грошових потоків потрібно для створення умов, які б забезпечували платоспроможність і фінансову стійкість підприємства. Грошові потоки підприємства слід планувати як на поточний період, так і на середньостроковий і довгостроковий періоди, оскільки для забезпечення всіх виробничих процесів необхідні значні грошові вкладення впродовж усього періоду функціонування підприємства.

Функція контролю дає змогу забезпечити об'єктивне оцінювання результатів діяльності підприємства стосовно управління грошовими потоками. Основною метою контролю за рухом грошових коштів є своєчасне виявлення відхилень від

запланованих заходів та їх усунення для забезпечення виконання розроблених планів, досягнення поставлених цілей і задач. Контроль – це процес, який повинен враховувати постійні зміни, що відбуваються у внутрішньому середовищі підприємства і зовнішньому оточенні. Інформаційним забезпеченням контролю грошових потоків є план руху грошових коштів та інші плани розвитку підприємства, результати аналізу стану грошових потоків та ефективності управління ними, облікові (фактичні) дані про рух коштів. Тобто функція контролю об'єднує в єдине ціле основні функції управління грошовими потоками підприємства. Також слід зазначити, що розглянуті функції управління грошовими потоками слід реалізовувати на всіх рівнях процесу управління: оперативному, тактичному і стратегічному.

До основних інструментів управління грошовими потоками слід віднести:

- 1) плановий документ щодо руху коштів підприємства, за яким необхідно вчасно здійснювати платежі та отримувати доходи;
- 2) аналіз платоспроможності підприємства та достатності коштів;
- 3) контроль швидкості зарахування коштів на рахунок в банку;
- 4) норми амортизаційних відрахувань;
- 5) форми розрахунків, які використовує підприємство для виконання договірних зобов'язань (авансовий платіж, банківський переказ, акредитив, інкасо, оплата після відвантаження тощо).

Серед методів управління рухом коштів доречно виділити:

- 1) систему відносин підприємства із зовнішнім оточенням (державними органами, кредиторами, інвесторами, акціонерами);
- 2) систему розрахунків з дебіторами і кредиторами;
- 3) процеси оподаткування, кредитування, фінансування [14, с. 675].

Отже, управління грошовими потоками загалом є важливим елементом фінансової політики підприємства, воно наскрізь охоплює всю систему управління підприємства. А впорядкована сукупність цілей, задач, функцій, методів та інструментів управління дає змогу вирішувати проблемні питання у процесі формування позитивних і негативних грошових потоків на різних рівнях управління

фінансово-господарською діяльністю підприємства під впливом факторів внутрішнього і зовнішнього середовища.

1.2. Загальна характеристика господарської діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса»

Історія виникнення та розвитку підприємства, його організація фінансової роботи на підприємстві та цілі та функціональні обов'язки фінансової служби підприємства. Підприємство ПрАТ «Лантманнен Акса», котре входить до скандинавського промислово-харчового концерну Lantmannen. Їх символом не випадково є паросток, один із найдавніших символів життя, оскільки вони беруть найкорисніше від землі та створюємо умови для повноцінної життєдіяльності людей, виготовляючи безпечні та високоякісні продукти харчування. Їх продукти мають величезний попит і реалізуються у сорока п'яти країнах, тобто, приблизно у кожній четвертій країні в світі.

Річний оборот грошових ресурсів Lantmannen становить понад три мільярди доларів. Над задоволенням потреб і запитів споживачів працюють приблизно десять тисяч людей у 18 країнах в світі, де відкрито компанії концерну, або їх дочірні підприємства. Про масштаби діяльності Lantmannen свідчать ще й такі факти: Lantmannen це єдиний виробник макаронних виробів у Швеції, а також монополіст датської перепічки в Скандинавії. Випічка компанії доставляється і до Білого дому, і на великі круїзні кораблі, де кожний пасажир з'їдає у середньому чотири штуки щодня. Концерн щодня виготовляє два мільйони випічок для гамбургерів і хот-догів.

Щороку компанія постачає солодовий ячмінь, скільки потрібно для виготовлення шести мільярдів літрів пива, еквівалент споживання пива за пів року у Німеччині. Lantmannen – найбільший у Скандинавських країнах виробник їжі для домашніх тварин.

Найпотужніші трактори, промислову та будівельну техніку в Швеції теж виготовляє Lantmannen.

За допомогою паливних палет, котрі виробляє концерн, обігривають понад сімдесят тисяч будинків.

ПрАТ «Лантманнен Акса» створено на базі Бориспільського підприємства продовольчих товарів. У 1992 році завод набув нового статусу акціонерного Підприємства. У 2006 році назва підприємство була змінена на нову назву ВАТ «Лантманнен Акса». 19.04.2011 року була проведена перереєстрація підприємства у зв'язку з його типом діяльності у відповідності до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» та змінена на нову назву на Публічне акціонерне підприємство «Лантманнен Акса».

У 2016 році підприємство змінило тип та назву на Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса». Продукція компаній продається у сорока п'яти країн світу, тобто у кожній четвертій країні світу.

Протягом 2021 року змін в організаційно-правовій структурі підприємства не було. Дочірні підприємства, філії, представництва та інші відокремлені структурні підрозділи відсутні, що говорить про високий рівень рейтингу підприємства. Рішень про створення дочірніх підприємств, представництв та інших відокремлених структурних підрозділів не приймалось.

Середньооблікова чисельність штатних робітників облікового складу за 2021 рік склала понад 221 чоловік. У порівнянні із 2020 та 2019 роками вона збільшилась відповідно на 8,3% і на 13,3%. Середня чисельність позаштатних працівників та осіб, що працювали за сумісництвом, у звітному періоді склала 1 особа. У порівнянні із 2020 роком вона не змінилась, а у 2019 році позаштатні працівники та особи – сумісники на товаристві були відсутні. З кожним роком зростають вимоги до кваліфікаційного рівня працівників. Кадрова програма підприємства спрямована на підвищення рівня кваліфікації працівників, їх особистого зростання та зростання ефективності їх праці. Своєчасність виплати заробітної плати працівників, надання їм соціальних і матеріальних пільг, додаткова мотивація працівників, насамперед

нематеріальна, а більш моральна – зацікавлює персонал підвищувати рівень кваліфікації та отримувати нові знання, працювати над своїм особистим ростом

Головна подія 2021 року – це впровадження міжнародної схеми сертифікації FSSC 22000_v.4.1, що дає наступні переваги для компанії: підвищення конкурентоспроможності; вихід на нові ринки збуту; підвищення довіри і впевненості в безпечності та якості готової продукції.

Основними видами продукції, що виробляє підприємство є сухі сніданки ТМ «START», ТМ «АХА» та каші миттєвого приготування ТМ «АХА». З точки зору екологічності, виробнича діяльність підприємства є достатньо екологічною. Викиди джерелами забруднення є незначними. Підприємство являється платником екологічного податку. За 2021 рік було нараховано екологічного податку в сумі 5,3 тис. грн., сплачено до бюджету – 4,9 тис. грн.

У 2021 році підприємством було сплачено 107,6 тис. грн. штрафних санкцій, а саме:

- за порушення податкового законодавства – 4,4 тис. грн;
- за порушення умов договорів з покупцями та постачальниками – 103,2 тис.

грн.

Протягом звітного періоду злиття, поділу, приєднання, перетворення та виділення не було.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ І ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПРАТ «ЛАНТМАННЕН АКСА» ТА НАПРЯМИ ЇХ ОПТИМІЗАЦІЇ

2.1. Аналіз фінансового стану та грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»

Проведемо аналіз фінансового стану підприємства.

Спочатку проаналізуємо динаміку та структуру капіталу підприємства (табл. 2.1).

Власний капітал у 2018 році мав від'ємне значення за рахунок непокритого збитку, проте в 2019 році це значення стало додатним, а власний капітал складав 22,11% у валюті балансу. Це свідчить про покращення фінансової стійкості та зниження ризику банкрутства. Водночас це вказує все ще на незадовільну структуру капіталу, в якій переважають позикові кошти. В подальшому спостерігаємо зростання питомої ваги власних коштів.

Питома вага довгострокових зобов'язань поступово зменшувалася з 76,64% до 41,27%, що говорить про сплату довгострокових кредитів. Це вказує про вихід з зони небезпеки банкрутства, а тому підприємство дійшло до стадії економічного розвитку підприємства в довгостроковому періоді.

Структурне значення короткострокових кредитів спочатку зростало, а до 2021 року зменшились до 22,95%, що свідчить про зменшення кредитного портфелю, що в свою чергу збільшує фінансову незалежність, і приводить до фінансового розвитку підприємства. Значну частку займає кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги, що потенційно створює ризик втрати контрагентів і судові справи, не задоволених робітників, негативно впливає на соціальний стан підприємства.

Таблиця 2.1

Структура капіталу підприємства

Капітал	2018 рік		2019 рік		2020 рік		2021 рік	
	В тис. грн	%	В тис. грн	%	В тис. грн	%	В тис. грн	%
I. Власний капітал								
Зареєстрований (пайовий) капітал	20950	14,79	63262	32,19	63262	29,93	63262	25,19
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	0	0,00	42312	21,53	0	0,00	0	0,00
Резервний капітал	0	0,00	0	0,00	159	0,08	1183	0,47
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-22595	-15,95	-19821	- 10,09	653	0,31	25442	10,13
Усього за розділом I	-1645	-1,16	43441	22,11	64074	30,32	89887	35,78
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення								
Відстрочені податкові зобов'язання	0	0,00	0	0,00	510	0,24	2603	1,04
Інші довгострокові зобов'язання	108581	76,64	99247	50,50	102445	48,47	101062	40,23
Усього за розділом II	108581	76,64	99247	50,50	102955	48,71	103665	41,27
III. Поточні зобов'язання і забезпечення								
Короткострокові кредити банків	12455	8,79	28038	14,27	0	0,00	0	0,00
Векселі видані	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Поточна кредиторська заборгованість:								
за довгостроковими зобов'язаннями	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
за товари, роботи, послуги	18964	13,39	22544	11,47	39759	18,81	49412	19,67
за розрахунками з бюджетом	170	0,12	232	0,12	350	0,17	1229	0,49
за у тому числі з податку на прибуток	0	0,00	0	0,00	0	0,00	990	0,39
за розрахунками зі страхування	296	0,21	232	0,12	360	0,17	459	0,18
за розрахунками з оплати праці	754	0,53	952	0,48	1465	0,69	1851	0,74
за одержаними авансами	0	0,00	28	0,01	61	0,03	1372	0,55
за розрахунками з учасниками	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Поточні забезпечення	1568	1,11	1567	0,80	2148	1,02	3085	1,23
Інші поточні зобов'язання	525	0,37	235	0,12	186	0,09	227	0,09
Усього за розділом III	34732	24,52	53828	27,39	44329	20,97	57635	22,95
Баланс	141668	100,00	196516	100,00	211358	100,00	251187	100,0

В 2020-2021 році непокритий збиток змінився на нерозподілений прибуток, питома вага якого зросла до 10,39% від загальної структури капіталу в той час як питома вага статутного капіталу зменшився до 25,19%.\

Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства (табл. 2.2) показав, що у 2021 році підприємство отримало дохід від реалізації в обсязі 546133 тис. грн, що більше, ніж в попередньому періоді на 37,54%, тобто це свідчить про більший приріст, ніж в попередніх періодах.

Собівартість продукції також зросла до 324721 тис. грн, що більше ніж в попередньому періоді на 44,39 відсотки. Відповідно темп приросту собівартості перевищує темп приросту доходу від реалізації, що може призвести до зниження ефективності діяльності підприємства.

Чистий прибуток збільшився до обсягу в 221412 тис. грн, що більше ніж в попередньому періоді на 28,6 %, що вище ніж в 2019-2020 роках, але менше ніж в 2018-2019 роках.

Витрати на збут зросли у 2021 році до 151974 тис. грн, що на 26,16% більше, ніж 2020 році, але менше ніж в 2019 році.

Рух грошових потоків в результаті операційної діяльності привів до збільшення фінансового результату від операційної діяльності, що вказує на ефективність основної діяльності підприємства.

Чистий фінансовий результат мав негативне значення в 2018 році, після чого підприємство вийшло на прибуток.

Отже, підприємство має ефективний результат від операційної діяльності, в той самий час як підприємство має високі фінансові витрати. Як перспектива підприємство має вийти на досить високий рівень після погашення кредитів.

Загалом за чотири роки чистий дохід від реалізації підвищився. Собівартість зросла на 107,89 відсотки, що більше ніж темп приросту чистого доходу, що говорить про потенційну небезпеку в майбутньому. Валовий дохід зростав за весь період на 105,28 відсотки.

Таблиця 2.2

Динаміка фінансових результатів діяльності підприємства

Стаття	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Абсолютне відхилення, тис. грн				Відносне відхилення, %			
					2019- 2018рр	2020- 2019рр	2021- 2020рр	2021- 2018рр	2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	264060	332544	397070	546133	68484	64526	149063	282073	125,94	119,4	137,54	206,82
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	-156200	-194325	-224898	-324721	-38125	-30573	-99823	-168521	124,41	115,73	144,39	207,89
Чистий прибуток (збиток)	107860	138219	172172	221412	30359	33953	49240	113552	128,15	124,56	128,6	205,28
Інші операційні доходи	8185	4589	3263	4620	-3596	-1326	1357	-3565	56,07	71,1	141,59	56,44
Адміністративні витрати	-10816	-12703	-17242	-21591	-1887	-4539	-4349	-10775	117,45	135,73	125,22	199,62
Витрати на збут	-81186	-99231	-120465	-151974	-18045	-21234	-31509	-70788	122,23	121,4	126,16	187,19

Продовження табл. 2.2

Інші операційні витрати	-2102	-2755	-3225	-7986	-653	-470	-4761	-5884	131,07	117,06	247,63	379,92
Фінансовий результат від операційної діяльності:												
Прибуток (збиток)	21941	28119	34503	44481	6178	6384	9978	22540	128,16	122,7	128,92	202,73
Інші фінансові доходи	0	13	333	48	13	320	-285	48	-	2561,54	14,41	-
Інші доходи	30	219	2301	1247	189	2082	- 1054	1217	730	1050,68	54,19	4156,67
Фінансові витрати	-41310	-20662	-9244	-4828	20648	11418	4416	36482	50,02	44,74	52,23	11,69
Інші витрати	-1381	-4447	-5673	-6118	-3066	-1226	-445	-4737	322,01	127,57	107,84	443,01
Фінансовий результат до оподаткування:												
Прибуток (збиток)	-20720	3242	22220	34830	23962	18978	12610	55550	-	685,38	156,75	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	-56	73	1721	-8972	129	1648	-10693	-8916	-130,36	2357,53	-521,32	16021,4
Чистий фінансовий результат:												
Прибуток (збиток)	-20664	3169	20499	25858	23833	17330	5359	5194	-	646,86	126,14	-

Адміністративні витрати збільшились за період на 99,62 відсотки, що не перевищує темп росту валового доходу, а відповідно кошти можна буде використати, за іншим призначенням. Фінансові витрати скоротились на 89,31 відсотки, що вказує на покращення фінансової стійкості і незалежності. Чистий результат від діяльності також виріс, що говорить про ефективність діяльності підприємства для своїх інвесторів.

Аналіз ліквідності балансу свідчить, що більшість активів становлять активи середньої ліквідності (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Ліквідність балансу підприємства «ПрАТ Лантманнен Акса»

Групи	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Відносне відхилення, %			
					2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Активи								
A1	1597	35227	17063	17931	22,06	0,48	1,05	11,23
A2	70053	102050	103168	124133	1,46	1,01	1,20	1,77
A3	34732	32197	41193	49151	0,93	1,28	1,19	1,42
A4	47306	51350	56603	67434	1,09	1,10	1,19	1,43
Пасиви								
П1	20184	23988	41995	55313	1,19	1,75	1,32	2,74
П2	14548	29840	2334	3312	2,05	0,08	1,42	0,23
П3	108581	99247	102955	103665	0,91	1,04	1,01	0,95
П4	-1645	43441	64074	89887	-26,41	1,47	1,40	-54,64

Найліквідніші активи дуже підвищились за період 2018-2019 років, а у 2019-2020 роках скоротились в два рази. За весь період збільшились на 77 відсотків. Загалом за 2018-2019 роки активи збільшились, так як і пасиви, а в 2019-2020 роках була невелика криза ліквідності. За чотири роки показники ліквідності балансу тільки зростали, що говорить про збільшення активів на підприємстві.

Якщо говорити про фінансування, то більшість активів фінансується за рахунок довгострокових зобов'язань, що говорить про низький рівень поточної платоспроможності.

Далі проведемо аналіз ліквідності підприємства, який дає змогу передбачити можливість покрити активи за допомогою пасивів (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Показники ліквідності підприємства «ПрАТ Лантманнен Акса»

Показник	Норматив	2018	2019	2020	2021	Абсолютні відхилення			
						2019-2018рр	2020-2019рр	2021-2020рр	2021-2018рр
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2	0,26	0,45	0,29	0,3	0,19	-0,16	0,01	0,04
Коефіцієнт миттєвої ліквідності	1	1,62	2	2,43	2,29	0,38	0,43	-0,14	0,67
Коефіцієнт поточної ліквідності	2	2,62	2,6	3,36	3,14	-0,02	0,76	-0,22	0,52

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, який обсяг ліквідні активи мають до короткострокових пасивів. Норматив повинен перевищувати 0,2. Як ми бачимо, за період 2018-2021 років норматив було дотримано, при цьому найвищий показник був в 2019 році.

Коефіцієнт миттєвої ліквідності показує, як активи середньої ліквідності можуть бути покрити короткострокові пасиви. Нормативне значення повинне перевищувати 1. За весь період нормативний показник перевищено майже в 2 рази, що говорить про дуже високу ліквідність, що, в свою чергу, зазвичай призводить до втрати прибутковості.

Коефіцієнт поточної ліквідності показує, як всі активи перевищують короткострокові пасиви. Нормативне значення повинно перевищувати 2. Як ми бачимо, нормативний показник перевищено за весь період аналіз.

Коефіцієнтний аналіз показує, що коефіцієнти абсолютної ліквідності завжди перевищують нормативне значення, це говорить нам про те, що можливо перевести кошти в менш ліквідні активи з метою збільшення дохідності.

Коефіцієнт миттєвої ліквідності також перевищує норматив, що говорить про можливість своєчасно розплачуватись з контрагентами по зобов'язанням.

Поточна ліквідність також перевищує нормативне значення. Хоча ми і бачимо зменшення ліквідності в 2020- 2021 роках, коефіцієнти в межах нормативах, що говорить про абсолютну ліквідність балансу.

Отже, показники ліквідності підприємства засвідчили, що всі нормативи дотримано і навіть перевищено. Це свідчить про високу ліквідність та можливість своєчасно розплачуватись з контрагентами по зобов'язанням.

Наступним кроком стане аналіз ділової активності підприємства, який характеризують показники, які показують ефективність використання основних виробничих фондів, робочої сили, оборотного капіталу, фінансових ресурсів (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

**Аналіз ділової активності активів підприємства ПрАТ «Лантманнен
Акса»**

Показники	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Відносне відхилення, %			
					2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Оборотність оборотних активів	2,90	2,38	2,67	3,02	0,82	1,12	1,13	1,04
Тривалість одного обороту оборотних активів	125,81	153,57	136,73	120,96	1,22	0,89	0,88	0,96
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,34	0,42	0,37	0,33	1,22	0,89	0,88	0,96
Оборотність виробничих запасів	-4,50	-6,04	-5,46	-6,61	1,34	0,90	1,21	1,47
Тривалість одного обороту виробничих запасів	-81,16	-60,48	-66,85	-55,25	0,75	1,11	0,83	0,68

Продовження табл. 2.5

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,77	4,54	4,38	4,80	1,21	0,96	1,09	1,27
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості	96,83	80,33	83,35	76,12	0,83	1,04	0,91	0,79
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	13,08	13,86	9,46	9,87	1,06	0,68	1,04	0,75
Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості	27,90	26,33	38,60	36,97	0,94	1,47	0,96	1,33
Коефіцієнт обертання грошових коштів	165,35	9,44	23,27	30,46	0,06	2,47	1,31	0,18
Тривалість одного обороту грошових коштів	2,21	38,67	15,68	11,98	17,52	0,41	0,76	5,43
Оборотність усіх активів	1,86	1,69	1,88	2,17	0,91	1,11	1,16	1,17
Тривалість одного обороту усіх активів	195,82	215,70	194,29	167,88	1,10	0,90	0,86	0,86
Тривалість операційного циклу	15,67	19,85	16,50	20,87	1,27	0,83	1,27	1,33
Тривалість фінансового циклу	-12,23	-6,48	-22,11	-16,10	0,53	3,41	0,73	1,32

Аналіз ділової активності підприємства показав, що оборотність дебіторської заборгованості збільшується за досліджуваний період, що говорить про те що контрагенти частіше повертають кошти.

Оборотність кредиторської заборгованості зростала, тобто підприємство додатково мало фінансування за рахунок безоплатної кредиторської заборгованості.

Період обороту кредиторської заборгованості підвищилась в 2021 році, що говорить про збільшення безоплатних зобов'язань.

Загалом кредиторська заборгованість має в 2 рази коротша ніж дебіторська, що говорить про те, що підприємство розраховується з кредиторами майже в 2 рази частіше, ніж йому повертають кошти.

Ділова активність пасивів показує як працює пасив підприємства, його швидкість обертання, періоди окупності (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз ділової активності пасиву підприємства «ПрАТ Лантманнен Акса»

Показники	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Відносне відхилення, %			
					2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Коефіцієнт обертання власного капіталу	-160,52	7,66	6,20	6,08	168,18	-1,46	-0,12	166,60
Період окупності власного капіталу	-2,27	47,68	58,90	60,07	49,95	11,22	1,18	62,35
Коефіцієнт обертання інвестованого капіталу	2,21	1,95	2,38	2,82	-0,26	0,43	0,44	0,61
Період окупності інвестованого капіталу	165,03	187,39	153,54	129,36	22,36	-33,85	-24,18	-35,67
Коефіцієнт обертання робочого капіталу	2,10	1,72	2,06	2,29	-0,38	0,34	0,23	0,19
Період окупності робочого капіталу	173,81	212,66	177,48	159,48	38,84	-35,17	-18,01	-14,34

Аналіз ділової активності пасивів показав, що власний оборотний капітал був в критичному стані в 2018 році, через що показники з ним пов'язані дуже низькі. За період 2019-2021 років стан покращився, що говорить про збільшення обсягів оборотних засобів для фінансування основної діяльності.

Далі проведемо аналіз рентабельності підприємства (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Аналіз ефективності діяльності підприємства

ПрАТ «Лантманнен Акса»

Показники	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Відносне відхилення, %			
					2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Рентабельність продукції за валовим прибутком, %	69,05	71,13	76,56	68,19	2,08	5,43	-8,37	-0,87
Рентабельність продукції за операційним прибутком, %	14,05	14,47	15,34	13,70	0,42	0,87	-1,64	-0,35
Рентабельність операційної діяльності, %	9,00	9,45	9,98	9,30	0,45	0,53	-0,68	0,30
Валова рентабельність продажу, %	40,85	41,56	43,36	40,54	0,72	1,80	-2,82	-0,31
Операційна рентабельність продажу, %	8,31	8,46	8,69	8,14	0,15	0,23	-0,54	-0,16
Чиста рентабельність продажу, %	-7,83	0,95	5,16	4,73	8,78	4,21	-0,43	12,56
Рентабельність активів, %	-14,59	1,61	9,70	10,29	16,20	8,09	0,60	24,88
Рентабельність власного капіталу, %	56,17	7,29	31,99	28,77	-48,88	24,70	-3,23	-27,40
Рентабельність оборотних активів, %	-22,70	2,26	13,78	14,29	24,97	11,52	0,51	36,99
Рентабельність виробництва за операційним прибутком, %	43,32	49,68	55,11	63,36	6,37	5,42	8,25	20,05
Рентабельність інвестованого капіталу, %	-17,31	1,86	12,27	13,36	19,16	10,42	1,09	30,67
Коефіцієнт реінвестування прибутку інвестованого капіталу, %	109,34	- 625,47	3,96	102,97	-734,81	629,43	99,01	-6,38
Рентабельність звичайної діяльності, %	-10,23	1,17	6,57	7,50	11,40	5,40	0,93	17,73

Проведений аналіз ефективності діяльності підприємства, який показав, що в цілому найнижчі значення рентабельності спостерігалися у 2018 році, але набули покращення в наступних періодах. Найвищими показники були у 2020 році, в той час як в 2021 практично всі знизились. Це свідчить про кризу прибутковості.

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Лантманнен Акса» представимо в табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз фінансової стійкості ПрАТ «Лантманнен Акса»

Показники	2018 р	2019 р	2020 р	2021 р	Відносне відхилення, %			
					2019 / 2018рр	2020 / 2019рр	2021 / 2020рр	2021 / 2018рр
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,75	0,73	0,79	0,77	-0,03	0,06	-1,56	0,02
Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,01	0,28	0,44	0,56	0,30	0,15	-0,99	0,57
Коефіцієнт фінансової незалежності	-0,01	0,22	0,30	0,36	0,23	0,08	-0,66	0,37
Коефіцієнт фінансової залежності	-86,12	4,52	3,30	2,79	90,64	-1,23	-6,09	88,91
Коефіцієнт фінансового ризику	-87,12	3,52	2,30	1,79	90,64	-1,23	-4,09	88,91
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	-66,01	2,28	1,61	1,15	68,29	-0,68	-2,76	67,16
Загальна забезпеченість зобов'язань за рахунок виручки	6,51	5,52	4,45	3,54	-0,99	-1,07	-8,00	-2,97
Забезпеченість поточних зобов'язань за рахунок виручки	1,58	1,94	1,34	1,27	0,36	-0,60	-2,61	-0,31
Коефіцієнт самофінансування	-0,03	0,77	1,02	1,28	0,80	0,26	-2,30	1,31
Власний оборотний капітал	-52299	-13156	1464	19684	39143	14620	-21148	71983
Робочий капітал	56282	86091	104419	123349	29809	18328	-227768	67067

Продовження табл. 2.8

Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом	-0,57	-0,09	0,01	0,11	0,48	0,10	-0,12	0,68
Коефіцієнт забезпеченості робочим капіталом	0,62	0,62	0,70	0,68	0,00	0,09	-1,38	0,06
Коефіцієнт інвестування	-0,01	0,22	0,30	0,36	0,23	0,08	-0,66	0,37
Індекс постійного активу	-30,79	1,30	0,98	0,78	32,10	-0,33	-1,76	31,57
Коефіцієнт маневреності власного оборотного капіталу	-0,49	-0,09	0,01	0,10	0,40	0,10	-0,11	0,59
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	0,53	0,60	0,63	0,64	0,08	0,02	-1,26	0,11
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	-1,51	-0,41	0,04	0,40	1,10	0,44	-0,44	1,91
Коефіцієнт покриття запасів робочим капіталом	1,62	2,67	2,53	2,51	1,05	-0,14	-5,04	0,89

При аналізі фінансової стійкості ми розрахували коефіцієнт фінансової стійкості, котрий показує залежність підприємства від кредитів. Нормативне значення знаходиться в межах 0,7-0,9. Більш високе значення є не типовим для активних компаній, адже короткострокові зобов'язання формуються постійно. Значення в таблиці вказує на низьку фінансову стійкість в довгостроковій перспективі, але як зазначено нормативне значення дотримано, знаходиться в межах 0,73-0,79, що свідчить про нормальну фінансову стійкість.

Значення коефіцієнту фінансового ризику знаходиться нижче нормативного значення, що свідчить не достатнє платоспроможність і формування додаткових фінансових ризиків, хоча у разі якщо підприємство може генерувати додатковий грошовий потік, то можливо не все так критично. Коефіцієнт фінансового ризику показує рівень співвідношення

позикових коштів до власного капіталу. Рекомендоване значення цього показника менше або дорівнює 1. Цей коефіцієнт є узагальнюючим для аналізу фінансової стійкості підприємства. Зростання його значення свідчить про посилення залежності підприємства від позикових коштів і, відповідно, зниженні його фінансової стійкості. Якщо значення цього показника дорівнює 1, то це означає, що на одну гривню, вкладену у власний капітал підприємства, припадає одна гривня позикових коштів. Це крайня межа, яка явно показує міру його фінансової стійкості. Як ми бачимо показник дуже перевищує нормативне значення, що в свою чергу показує рівень відношення заборгованості до власного капіталу. За період показник скорочується і в 2018 році становить 1,79.

Коефіцієнт інвестування дає змогу оцінити рівень забезпеченості основних засобів підприємства власними джерелами фінансування. Коефіцієнт позитивний, коли при зростанні його значення у динаміці. Як ми бачимо, коефіцієнт збільшується за весь період часу, що, в свою чергу, є позитивним. Показник розраховується як співвідношення нормативних джерел фінансування до суми запасів. Значення коефіцієнта вказує на частку запасів, які забезпечені нормальними джерелами фінансування (власного капіталу, довгострокових і короткострокових зобов'язань).

Коефіцієнт покриття запасів є індикатором фінансової стійкості, який демонструє достатність джерел фінансування для створення виробничих і інших запасів. Показник повинен бути вищим за одиницю. Значення показника може бути нижчим від цього значення тільки в разі негативного власного капіталу, що свідчить про швидке банкрутство компанії.

Таким чином, аналіз фінансової стійкості показав, що у 2018 році практично всі показники мали критичні значення, але в наступні роки показники фінансової стійкості частково відповідали нормативним значенням. До 2021 році спостерігається покращення за всіма показниками, що пов'язано з скороченням кредитів за період, і ростом власного капіталу.

Загалом аналіз показав, що підприємство має низьку фінансову стійкість в довгостроковій перспективі, але оскільки нормативні значення дотримано, можна говорити про нормальну фінансову стійкість.

Для того, щоб визначити рівень ризику настання банкрутства, ми проведемо аналіз за допомогою системи раннього попередження банкрутства, за моделлю Альтмана (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Система раннього попередження банкрутства Альтмана

Критерій	Показник	2018	2019	2020	2021
X1	Робочий капітал/Активи	0,40	0,44	0,49	0,49
X2	Нерозподілений прибуток та резервний капітал) / Активи	-0,1594	-0,1009	0,0038	0,1060
X3	Прибуток до оподаткування та відсотки / Активи	-0,18	-0,01	0,08	0,12
X4	Власний капітал/ Позиковий капітал	-0,01	0,28	0,44	0,56
X5	Чистий дохід / Активи	-0,15	0,02	0,10	0,10
Z =		4,13	6,00	7,50	8,18
		>2,99 =>Зона безпеки	Зона безпеки	Зона безпеки	Зона безпеки

З таблиці 2.9 можна побачити, що підприємство знаходиться межах зони безпеки і йому не загрожує банкрутство.

Для більш чіткого аналізу також проаналізуємо за моделлю Спрінгейта (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Система раннього попередження банкрутства Спрінгейта

Критерій	Показник	2018	2019	2020	2021
А	Робочий капітал/Активи	0,40	0,44	0,49	0,49
В	Прибуток до сплати податків та процентів / Активи	-0,15	0,02	0,11	0,14
С	Прибуток до сплати податків / Короткострокова заборгованість	-0,60	0,06	0,50	0,60
Д	Обсяг продажу / Активи	1,86	1,69	1,88	2,17
Z =		0,31	1,22	1,91	2,20
		Небезпечна зона	Середній рівень	Середній рівень	Низька загроза

За моделлю Спрінгейта ми отримали, що в 2018 році підприємство знаходилось в небезпечній зоні і було на межі банкрутства. В 2019 і 2020 роках воно знаходилось на середньому рівні, а у 2021 році воно мало низький рівень загрози банкрутства. Отже, на підприємстві присутні кризові явища, для їх подолання необхідно підвищити рівень контролю і зменшити негативні фактори.

Аналіз вартості капіталу, необхідно проводити, щоб зрозуміти, які кошти ефективніше використовувати. Для оцінки загальної вартості капіталу використовують середнє зважене (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Оцінка середньої зваженої вартості капіталу

Показники	2018 р		2019 р		2020 р		2021 р	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%
Власний капітал	-1645	-1,16	43441	22,11	64074	30,32	89887	35,78
Довгострокові кредити	108581	76,64	99247	50,5	102955	48,71	103665	41,27
Короткострокові кредити	34732	24,52	53828	27,39	44329	20,97	57635	22,95

Продовження табл. 2.11

Баланс	141668	100	196516	100	211358	100	251187	100
Рентабельність власного капіталу	12,5617		0,07		0,3199		0,2877	
Процент по кредитам	0,22		0,19		0,16		0,19	
Wacc	3,5		13,5		19		20,4	

Як результат ми можемо проаналізувати рівень впливу кризових явищ, глибину, та стадію кризи на підприємстві (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Аналіз кризових явищ на підприємстві

Тип кризи	Фактори кризи
Стратегічна криза	В 2018 році на підприємстві була присутня індикатори стратегічної кризи, через перманентні збитки вихолощувався власний капітал і в 2018 році він набув від'ємного значення. Зараз підприємству не загрожує криза, через реорганізацію виробництва.
Криза прибутковості	В 2018 році підприємство мало збиток як результат від своєї діяльності. За період 2021-2019 років підприємство отримало позитивний результат, і прибуток тільки зростає, хоча приріст за 2019-2020 роки був більший ніж за 2021-2020 роки, тому можлива наявність кризи прибутковості в довготривалій основі в початковій стадії.
Криза ліквідності	В 2018 році була не досконала структура балансу. Рівень кредиторської заборгованості в 2 рази вищий ніж дебіторської. Найвища ліквідність в 2020 році. В 2021 вона знижується На підприємстві тільки в 2020 році почали формувати резерви. Як висновок потенційно можлива криза ліквідності в початковій стадії.
Криза платоспроможності	Власний оборотний капітал відсутній в 2018 і 2019 роках, тенденція до збільшення за весь період. Оборотність збільшується оборотних активів підвищується Рентабельність найвища в 2020 році, в 2021 році іде на спад. Як висновок в 2018 році була наявна глибока криза платоспроможності, після чого підприємство вийшло на позитивний рівень. В 2021 році є ознаки настання нової кризи платоспроможності за рахунок зниження рентабельності, що говорить про зниження надходження власних коштів.

Отже, проаналізувавши фінансовий стан на підприємстві, можна зауважити, що в 2018 році підприємство знаходилось на межі банкрутства, власний капітал набував негативного значення, але за аналізований період підприємство змогло покращити фінансовий стан. В подальшому показники фінансової стійкості частково дотримуються нормативних значень. В 2021 році стабільність тільки покращується, що пов'язано з скороченням кредитів за період, і ростом власного капіталу.

2.2. Заходи щодо оптимізації грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»

Стратегічна мета підприємства – це фінансовий розвиток, збільшення вартості підприємства, вихід на нові ринки збуту, збільшення фінансових результатів. Доцільно визначити стратегічну мету, цілі, завдання, оцінити фактори прямої та непрямої дії, що впливають на діяльність підприємства, визначити ключові показники, на основі яких буде аналізуватись досягнення поставлених цілей, запропонувати варіанти розвитку підприємства виходячи із досягнутих результатів.

Стратегічними завданнями підприємства є це вихід на нові ринки збуту, скорочення собівартості виготовленої продукції, пришвидшення рентабельності від реалізації, або передача реалізації продукції іншим суб'єктам господарювання, покращення структури капіталу, пришвидшення оборотності підприємства.

Відповідно проведеного аналізу фінансового стану підприємства ми розробили план пасиву балансу з відповідно покращеною структурою і збільшенням вартості балансу для фінансового розвитку підприємства (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

План пасиву балансу ПрАТ «Лантманнен Акса»

Пасив	Роки		Роки	
	2021	%	2022	%
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	63262	25,19	63262	21,74
Резервний капітал	1183	0,47	41837,2	14,38
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	25442	10,13	25858	8,89
Усього за розділом I	89887	35,78	130957	45,00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	2603	1,04	2192,2	0,75
Інші довгострокові зобов'язання	101062	40,23	85112,6	29,25
Усього за розділом II	103665	41,27	87304,8	30,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	0	0,00	25996,92	8,93
за товари, роботи, послуги	49412	19,67	36377	12,50
за розрахунками з бюджетом	1229	0,49	1551,395	0,53
у тому числі з податку на прибуток	990	0,39	0	0,00
за розрахунками зі страхування	459	0,18	579,4064	0,20
за розрахунками з оплати праці	1851	0,74	2336,56	0,80
за одержаними авансами	1372	0,55	1731,907	0,60
Поточні забезпечення	3085	1,23	3894,267	1,34
Інші поточні зобов'язання	227	0,09	286,5474	0,10
Усього за розділом III	57635	22,95	72754	25,00
Баланс	251187	100,00	291016	100,00

Як видно з таблиці 2.13, статутний капітал залишився на тому ж рівні як і в минулих періодах. Власний капітал було збільшено на чистий результат діяльності попереднього періоду та формування резервного капіталу.

Оскільки на підприємстві в минулих періодах не було прибутків, або вони були дуже малі, відрахування до резервного капіталу не було сформовано. Як видно з таблиці, частка власного капіталу в загальній структурі балансу складає 45%, що більше ніж в минулому періоді, коли він становив 35,7%.

Довгострокові зобов'язання необхідно скоротити відносно до минулого періоду. В 2022 році вони становитимуть 30% від загальної суми балансу в порівнянні з попереднім показником в 41,27%.

Короткострокові зобов'язання складають 25% від структури балансу. Значну частку складають короткострокові кредити банків, і кредиторська заборгованість. Відповідно, така структура покращує стан підприємства, збільшує фінансову стійкість і стабільність, при цьому збільшуються короткострокові кредити, що дає додатковий капітал.

Після виконання плану необхідно проаналізувати результати діяльності, оцінити ефективність та дослідити, як запропонована структура впливає на результати від діяльності, оскільки збільшення короткострокових кредитів веде до збільшення фінансових витрат, що, в свою чергу, зменшує фінансовий результат діяльності

Після зміни структури капіталу, підприємство відкриє нові можливості, такі як реінвестування прибутку у власний капітал, через покращення фінансової стійкості – можливість брати більш вигідні кредити. Сплативши частину грошей за короткострокову кредиторську заборгованість за товари, роботи і послуги, що покращить стосунки з контрагентами. В той самий час підприємство отримає додаткове фінансування за рахунок короткострокових кредитів і скоротить довгострокові кредити.

Як результат, виникає потенційна можливість збитковості в наступному періоді, як чистого результату, але, це дає змогу не сплатити податок на прибуток підприємств, що максимізує ефективність фінансових ресурсів.

Варіанти розвитку підприємства, дають можливість через покращення фінансового стану за рахунок скорочення фінансових витрат на опрацювання кредитів. Відповідно до нової структури підприємство скорочує довгострокові кредити, але збільшує власний капітал за рахунок резервування. Як наслідок за 2021 рік акціонери отримають менше дивідендів, але підприємство покращить структуру капіталу.

Той факт, що планування змушує керівництво думати про цілі і встановлювати пріоритети, можливо, є найголовнішим результатом цього процесу. Майбутньому властива невизначеність. Ми можемо тільки визначити напрямок руху і зробити декілька наукових припущень про можливі перешкоди на цьому шляху. У цьому зв'язку слід зазначити, що метод оцінки доходів підприємства за допомогою дисконтування грошових потоків відображає їхню майбутню прибутковість, що найбільшою мірою відповідає інтересам інвесторів і кредиторів.

Для планування форми два – звіт про фінансовий результат ми використаємо метод з використанням коригуючого коефіцієнта. Основні показники буде розраховано використовуючи кореляційний аналіз, котрий покаже залежність показників між собою. Головні показники, котрі необхідно розрахувати це – виручка від реалізації, собівартість, валовий дохід, витрати на збут, дохід від операційної діяльності, результат до оподаткування і чистий результат діяльності. Виручка і собівартість відповідно зростуть, необхідно проаналізувати, як зміниться валовий дохід. Після чого всі показники необхідно буде скоригувати.

Сформуємо план грошових потоків на 2022 рік у табл. 2.14.

Таблиця 2.14

**План грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса»
на 2022 рік**

Стаття балансу	На початок року	Питома вага на початок року, %	На кінець року	Питома вага на кінець року, %
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	530009	100	557769	100
Повернення податків і зборів	3376	0,64	3755	0,67
у тому числі податку на додану вартість	3376	0,64	3755	0,67
Цільового фінансування	670	0,13	1964	0,35
Надходження авансів від покупців і замовників	46227	8,72	48591	8,71
Надходження від повернення авансів	1356	0,26	1424	0,26
Інші надходження	74900	14,13	78645	14,1
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)	-378085	-71,34	39900	7,15
Праці	-41451	-7,82	-44364	-7,95
Відрахувань на соціальні заходи	-10553	-1,99	-11081	-1,99
Зобов'язань з податків і зборів	-32147	-6,07	-33754	-6,05
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	-5706	-1,08	-5991	-1,07
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	-14437	-2,72	-15369	-2,76
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-12004	-2,26	-12604	-2,26
Витрачання на оплату авансів	-93063	-17,56	-97716	-17,52
Витрачання на оплату повернення авансів	-54	-0,01	-57	-0,01
Інші витрачання	-75535	-14,25	-79312	-14,22
Чистий рух коштів від операційної діяльності	25650	4,84	28875	5,18
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації необоротних активів	455	100	478	100
Витрачання на придбання необоротних активів	-19591	100	-20571	-4305,7
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-19136	100	-20093	97,68
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Отримання позик	3900	-73,95	4095	-73,95
Інші надходження	317	-6,01	333	-6,01
Погашення позик	3900	-73,95	4095	-73,95
Витрачання на сплату відсотків	-5591	106,01	-5871	106,01
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-5274	100	-5538	100
Чистий рух грошових коштів за звітний період	1240		1302	
Залишок коштів на початок року	17063		17916	
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-372		-391	
Залишок коштів на кінець року	17931		18828	

Як ми бачимо результат від операційної діяльності зріс, що говорить про позитивне втілення інвестиційного проекту. Як результат, відповідно зросли показники сплати ПДВ до бюджету, та витрати на реалізацію. Оскільки підприємство збільшить прибуток, то відповідно прибуток також зросте, що в свою чергу збільшить податок на прибуток. Таким чином, планування сприяє підвищенню прибутковості, удосконаленню процесу прийняття рішень і зменшенню серйозних помилок.

Оцінимо вплив запропонованих заходів в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Оцінка запропонованих заходів

Стаття балансу	Абсолютні відхилення в тис. грн.	Відносні відхилення в тис грн	Абсолютні відхилення в %
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	27760	105,24	0,00
Повернення податків і зборів	379	111,23	0,03
у тому числі податку на додану вартість	379	111,23	0,03
Цільового фінансування	1294	293,13	0,22
Надходження авансів від покупців і замовників	2364	105,11	-0,01
Надходження від повернення авансів	68	105,01	0,00
Інші надходження	3745	105,00	-0,03
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	417985	-10,55	78,49
Праці	-2913	107,03	-0,13
Відрахувань на соціальні заходи	-528	105,00	0,00
Зобов'язань з податків і зборів	-1607	105,00	0,02
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	-285	104,99	0,01
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	-932	106,46	-0,04
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	-600	105,00	0,00

Продовження табл. 2.15

Витрачання на оплату авансів	-4653	105,00	0,04
Витрачання на оплату повернення авансів	-3	105,56	0,00
Інші витрачання	-3777	105,00	0,03
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3225	112,57	0,34
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	0,00	0,00	0,00
необоротних активів	23	105,05	0,00
необоротних активів	-980	105,00	-4405,70
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-957		-2,32
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик	195	105,00	0,00
Інші надходження	16	105,05	0,00
Погашення позик	195	105,00	0,00
Витрачання на сплату відсотків	-280	105,01	0,00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	-264	105,01	0,00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	62	105,00	0,00
Залишок коштів на початок року	853	105,00	0,00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	-19	105,11	0,00
Залишок коштів на кінець року	897	105,00	0,00

Як ми бачимо, запропоновані заходи позитивно впливають на рух грошових потоків. Такі показники, як реалізація продукції, збільшились на 105,24%. Витрачання на оплату праці зросли на 107,03%. В той час, як витрачання на оплату товарів робіт і послуг скоротилось на 10,55%.

Чистий рух коштів від операційної діяльності збільшився на 112,57% або на 3225 тис грн. В той час, як чистий рух коштів від інвестиційної діяльності скоротився на 957 тис. грн.

Чистий рух коштів від фінансової діяльності скоротився на 264 тис грн. Відповідно кошти збільшились на 62 тис грн за період.

Отже, фінансовий менеджер повинен володіти прийомами гнучкості, щоб оцінювати й аналізувати потенційно мінливі ситуації. Можемо сказати, що запропоновані нами зміни позитивно вплинуть на грошові потоки підприємства, що, в свою чергу, покращить фінансовий стан в плановому періоді. Оскільки підприємство працює за стратегію збільшення капіталізації, то весь прибуток піде на рефінансування, а не на виплату дивідендів. А це, як наслідок, покращить структуру капіталу підприємства. Відповідно, буде збільшення власного капіталу і скорочення позикових коштів. Оскільки структура зараз знаходиться в незадовільному стані, то запропоновані зміни покращать стан пасиву підприємства.

Таким чином, триступеневий процес планування (аналіз, прогнозування і планування потоків коштів) передбачає прийняття рішень і здійснення заходів, що впливають на майбутнє підприємства. Оскільки ніхто не в змозі точно передбачити майбутнє, процес планування має бути невинним. Необхідно постійно відображати в аналізі, прогнозуванні і плануванні будь-яку ситуацію в міру надходження нової інформації. Зовнішні умови, що змінюються неперервно, потребують, щоб процес перегляду планів був невинним. Оскільки зміни в практичній діяльності відбуваються досить часто, не можна розраховувати на точне виконання планового завдання. Плани потрібно пристосовувати до змін, що можуть відбуватися щорічно, щокварталу, щомісяця або, навіть, щодня.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження на тему «Грошові потоки суб'єктів підприємництва та напрями їх оптимізації» дає підстави зробити наступні висновки.

1. Висвітлено сутність та класифікацію грошових потоків суб'єктів підприємництва. В роботі були проаналізовані основні підходи до визначення в науковій літературі поняття «грошові потоки», які дали змогу узагальнити наступне визначення: грошовий потік підприємства являє собою сукупність розподілених у часі надходжень і виплат грошових коштів та їх еквівалентів, що генеруються його господарською діяльністю, рух яких пов'язаний з чинниками часу, ризику та ліквідності.

Поняття «грошовий потік підприємства» є агрегованим, тобто таким, що містить у собі різноманітні види цих потоків, які обслуговують господарську діяльність, а саме грошовий потік від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Головними складовими грошового потоку є надходження та витрати грошових коштів.

2. Надано загальну характеристику господарської діяльності ПрАТ «Лантманнен Акса». ПрАТ «Лантманнен Акса», яке входить до скандинавського промислово-харчового концерну Lantmannen. Річний оборот грошових ресурсів Lantmannen становить понад три мільярди доларів. Над задоволенням потреб і запитів споживачів працюють приблизно десять тисяч людей у 18 країнах в світі, де відкрито компанії концерну, або їх дочірні підприємства. ПрАТ «Лантманнен Акса» створено на базі Бориспільського підприємства продовольчих товарів. Середньооблікова чисельність штатних робітників облікового складу за 2021 рік склала понад 221 чоловік. Основними видами продукції, що виробляє підприємство є сухі сніданки ТМ «START», ТМ «АХА» та каші миттєвого приготування ТМ «АХА».

3. Проведено аналіз фінансового стану та грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса». Власний капітал у 2018 році мав від'ємне значення за рахунок непокритого збитку, проте в 2019 році це значення стало додатним, а власний капітал складав 22,11% у валюті балансу. Це свідчить про покращення фінансової стійкості та зниження ризику банкрутства. Водночас це вказує все ще на незадовільну структуру капіталу, в якій переважають позикові кошти. В подальшому спостерігаємо зростання питомої ваги власних коштів.

Питома вага довгострокових зобов'язань поступово зменшувалася з 76,64% до 41,27%, що говорить про сплату довгострокових кредитів. Це вказує про вихід з зони небезпеки банкрутства, а тому підприємство дійшло до стадії економічного розвитку підприємства в довгостроковому періоді.

Структурне значення короткострокових кредитів спочатку зростало, а до 2021 року зменшились до 22,95%, що свідчить про зменшення кредитного портфелю, що в свою чергу збільшує фінансову незалежність, і приводить до фінансового розвитку підприємства. Значну частку займає кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги, що потенційно створює ризик втрати контрагентів і судові справи, не задоволених робітників, негативно впливає на соціальний стан підприємства.

В 2020-2021 році непокритий збиток змінився на нерозподілений прибуток, питома вага якого зросла до 10,39% від загальної структури капіталу в той час як питома вага статутного капіталу зменшився до 25,19%.

Аналіз динаміки фінансових результатів діяльності підприємства показав, що у 2021 році підприємство отримало дохід від реалізації в обсязі 546133 тис. грн, що більше, ніж в попередньому періоді на 37,54%, тобто це свідчить про більший приріст, ніж в попередніх періодах.

Собівартість продукції також зросла до 324721 тис. грн, що більше ніж в попередньому періоді на 44,39 відсотки. Відповідно темп приросту собівартості перевищує темп приросту доходу від реалізації, що може призвести до зниження ефективності діяльності підприємства.

Чистий прибуток збільшився до обсягу в 221412 тис. грн, що більше ніж в попередньому періоді на 28,6 %, що вище ніж в 2019-2020 роках, але менше ніж в 2018-2019 роках.

Витрати на збут зросли у 2021 році до 151974 тис. грн, що на 26,16% більше, ніж 2020 році, але менше ніж в 2019 році.

Рух грошових потоків в результаті операційної діяльності привів до збільшення фінансового результату від операційної діяльності, що вказує на ефективність основної діяльності підприємства.

Чистий фінансовий результат мав негативне значення в 2018 році, після чого підприємство вийшло на прибуток.

Отже, підприємство має ефективний результат від операційної діяльності, в той самий час як підприємство має високі фінансові витрати. Як перспектива підприємство має вийти на досить високий рівень після погашення кредитів.

Загалом за чотири роки чистий дохід від реалізації підвищився. Собівартість зросла на 107,89 відсотки, що більше ніж темп приросту чистого доходу, що говорить про потенційну небезпеку в майбутньому. Валовий дохід зростав за весь період на 105,28 відсотки. Адміністративні витрати збільшились за період на 99,62 відсотки, що не перевищує темп росту валового доходу, а відповідно кошти можна буде використати, за іншим призначенням. Фінансові витрати скоротились на 89,31 відсотки, що вказує на покращення фінансової стійкості і незалежності. Чистий результат від діяльності також виріс, що говорить про ефективність діяльності підприємства для своїх інвесторів.

Аналіз ліквідності балансу свідчить, що більшість активів становлять активи середньої ліквідності. Найліквідніші активи значно підвищились за період 2018-2019 років, а у 2019-2020 роках скоротились в два рази. За весь період збільшились на 77 відсотків. Загалом за 2018-2019 роки активи збільшились, так як і пасиви, а в 2019-2020 роках була невелика криза ліквідності. За чотири роки показники ліквідності балансу тільки зростали, що говорить про збільшення активів на підприємстві.

Більшість активів фінансується за рахунок довгострокових зобов'язань, що говорить про низький рівень поточної платоспроможності.

Показники ліквідності підприємства засвідчили, що всі нормативи дотримано і навіть перевищено. Це свідчить про високу ліквідність та можливість своєчасно розплачуватись з контрагентами по зобов'язанням.

Аналіз ділової активності підприємства показав, що оборотність дебіторської заборгованість збільшується за досліджуваний період, що говорить про те що контрагенти частіше повертають кошти.

Оборотність кредиторської заборгованості зростала, тобто підприємство додатково мало фінансування за рахунок безоплатної кредиторської заборгованості.

Період обороту кредиторської заборгованості підвищилась в 2021 році, що говорить про збільшення безоплатних зобов'язань.

Загалом кредиторська заборгованість має в 2 рази коротша ніж дебіторська, що говорить про те, що підприємство розраховується з кредиторами майже в 2 рази частіше, ніж йому повертають кошти.

Аналіз ділової активності пасивів показав, що власний оборотний капітал був в критичному стані в 2018 році, через що показники з ним пов'язані дуже низькі. За період 2019-2021 років стан покращився, що говорить про збільшення обсягів оборотних засобів для фінансування основної діяльності.

Проведено аналіз ефективності діяльності підприємства, який показав, що в цілому найнижчі значення рентабельності спостерігалися у 2018 році, але набули покращення в наступних періодах. Найвищими показники були у 2020 році, в той час як в 2021 практично всі знизилась. Це свідчить про кризу прибутковості.

Аналіз фінансової стійкості показав, що у 2018 році практично всі показники мали критичні значення, але в наступні роки показники фінансової стійкості частково відповідали нормативним значенням. До 2021 році спостерігається покращення за всіма показниками, що пов'язано з скороченням кредитів за період, і ростом власного капіталу.

Загалом аналіз показав, що підприємство має низьку фінансову стійкість в довгостроковій перспективі, але оскільки нормативні значення дотримано, можна говорити про нормальну фінансову стійкість.

Визначено рівень ризику настання банкрутства за моделлю Альтмана, який показав, що підприємство знаходиться межах зони безпеки і йому не загрожує банкрутство. За моделлю Спрінгейта отримано, що в 2018 році підприємство знаходилось в небезпечній зоні і було на межі банкрутства. В 2019 і 2020 роках воно знаходилось на середньому рівні, а у 2021 році воно мало низький рівень загрози банкрутства. Отже, на підприємстві присутні кризові явища, для їх подолання необхідно підвищити рівень контролю і зменшити негативні фактори.

4. Запропоновано заходи щодо оптимізації грошових потоків ПрАТ «Лантманнен Акса». За результатами проведеного фінансового аналізу сформовано узагальнену таблицю аналізу кризових явищ на підприємстві.

Стратегічними завданнями підприємства є вихід на нові ринки збуту, скорочення собівартості виготовленої продукції, пришвидшення рентабельності від реалізації або передача реалізації продукції іншим суб'єктам господарювання, покращення структури капіталу, пришвидшення оборотності підприємства.

Нами було запропоновано план пасиву балансу з відповідно покращеною структурою і збільшенням вартості балансу з метою оптимізації грошових потоків для фінансового розвитку підприємства. Така структура покращує стан підприємства збільшує фінансову стійкість і стабільність, при цьому збільшуються короткострокові кредити, що дає додатковий капітал.

Як результат після зміни структури капіталу, підприємство відкриє нові можливості, такі як реінвестування прибутку у власний капітал, через покращення фінансової стійкості – можливість брати більш вигідні кредити. Сплативши частину грошей за короткострокову кредиторську заборгованість за товари, роботи і послуги, що покращить стосунки з контрагентами.

Водночас підприємство отримає додаткове фінансування за рахунок короткострокових кредитів і скоротить довгострокові кредити. Відповідно до

нової структури підприємство збільшує власний капітал за рахунок резервування. Як наслідок, за 2021 рік акціонери отримають менше дивідендів, але підприємство покращить структуру капіталу.

Для планування форми два – звіт про фінансовий результат ми використали метод з застосуванням коригуючого коефіцієнта. Основні показники були розраховані за допомогою кореляційного аналізу, котрий показав залежність показників між собою. Головні показники, котрі необхідно розрахувати – це виручка від реалізації, собівартість, валовий дохід, витрати на збут, дохід від операційної діяльності, результат до оподаткування і чистий результат діяльності.

Ми запланували зростання виручки і собівартості а далі проаналізували, як зміниться валовий дохід, після чого всі показники скоригували.

Побачили, що такий показник, як реалізація продукції збільшився на 105,24%. Витрачання на оплату праці зросла на 107,03%, в той час як витрачання на оплату товарів робіт і послуг скоротилось на 10,55 %.

Чистий рух коштів від операційної діяльності збільшився на 112,57%. або на 3225 тис грн, в той час як чистий рух коштів від інвестиційної діяльності скоротився на 957 тис. грн.

Чистий рух коштів від фінансової діяльності скоротився на 264 тис грн. Відповідно кошти збільшились на 62 тис грн за період.

Запропоновані заходи позитивно впливають на рух грошових потоків. Оскільки підприємство збільшить прибуток, то відповідно зросте сума сплати податку на прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєва А.І. Комплексний економічний аналіз управлінської діяльності: навчальний посібник. 3 вид., Житомир, 2017. 705 с.
2. Роганова Г. О. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів спеціальності 072, «Фінанси, банківська справа та страхування» денної та заочної форм навчання, освітній ступень «бакалавр». К.: НУХТ, 2021. 234 с.
3. Білик М.Д. Фінансовий аналіз [Текст] : навч. посіб. 2-ге вид., без змін. / М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Пришуляк та ін. К. : КНЕУ, 2007. 132 с.
4. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: в 2 т. К.: Ника – Центр, 2000. 512 с.
5. Бутинець Ф. Ф., Бухгалтерський управлінський облік / Ф. Ф. Бутинець, Л. В. Чижевська, Н. В. Герасимчук. Житомир: ЖІТІ, 2000. 448 с.
6. Васильчак С.В., Жидяк О.Р. Основні підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємства. Економіка АПК. 2018. № 10. С. 78-80.
7. Верстяк О. М. Етапи тінізації економіки України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2018. № 2(2). С. 76–79.
8. Гавриленко П. П. Удосконалення фінансового менеджменту в контексті інноваційного розвитку підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. Випуск 25 (4). С. 199–204.
9. Городинська Д. Економічна стійкість підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2008. № 10 (42). С. 141–146.
10. Гриньова В.М. Фінаси підприємства : навч. посібник / В. М. Гриньова, В. О. Коюда. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання-Пресс. 2014. 424 с.
11. Гриньова, В.М. Фінанси підприємств : навч. посіб / К., 256 с. 70
12. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: Задруга, 2012. 516 с.

13. Данильчук І. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності. *Економічний вісник університету*. 2019. № 17/2.

14. Тешева Л. В., Щербань О. Д., Вакуленко О. О. Поняття грошового потоку підприємства. *Економіка і суспільство*. Випуск 10. 2017. С. 670-675.

15. Управління грошовими потоками підприємства. URL: https://fin.biem.sumdu.edu.ua/images/My_files/FinManagement/Finmen2012/glava_4.pdf (дата звернення 27.05.2022).

16. Офіційний сайт ПрАТ «Лантманнен Акса». URL: <https://www.lantmannen.ua/ua>.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»	Дата (рік, місяць, число)	2019 12 31
Територія: Україна, м. Бориспіль	за ЄДРПОУ	00378537
Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство	за КОАТУУ	3210500000
Вид економічної діяльності: виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості	за КОПФГ	230
Середня кількість працівників: 260	за КВЕД	10.61
Адреса: 08304, м. Бориспіль, вул. Привокзальна, буд. 3		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знаку		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2019 року

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На кінець звітного періоду (31 грудня 2019 року)	На початок звітного періоду (31 грудня 2018 року) (перераховано)	1 січня 2018 року (перераховано)
1	2		4	3	
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	1000	6	1 737	2 146	5 995
первісна вартість	1001		6 915	10 253	11 518
накопичена амортизація	1002		(5 178)	(8 107)	(5 523)
Незавершені капітальні	1005	5, 6	11 616	14 822	-
Основні засоби	1010	5	104 035	53 235	56 596
первісна вартість	1011		171 155	107 732	105 291
знос	1012		(67 120)	(54 497)	(48 695)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-	-
Довгострокова дебіторська	1040		-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	25	1 291	762	-
Інші необоротні активи	1090		-	-	-
Усього за розділом I	1095		118 679	70 965	62 591
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	8	50 462	49 151	41 193
Поточні біологічні активи	1110		-	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,	1125	9	123 069	105 765	86 105
Дебіторська заборгованість за розрахунками:					
за виданими авансами	1130		2 972	3 902	2 179
з бюджетом	1135		1 428	3 636	2 104
у тому числі з податку на	1136		-	-	183
Дебіторська заборгованість щодо розрахунків за нарахованими доходами	1140	9	-	1	1
Інша поточна дебіторська	1155	9	28	152	101
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	331	18 774	17 063
Витрати майбутніх періодів	1170		-	-	-
Інші оборотні активи	1190		-	9	1
Усього за розділом II	1195		178 290	181 390	148 747
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття					
Баланс	1300		296 969	252 355	211 338

Примітки, що додаються на сторінках 9-54, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Пасив	Код рядка	Примітка	На кінець звітнього періоду (31 грудня 2019 року)	На початок звітнього періоду (31 грудня 2018 року) (перераховано)	1 січня 2018 року (перераховано)
1	2		4	3	
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	11	63 262	63 262	63 262
Капітал у довідках	1405		-	-	-
Додатковий капітал	1410		-	-	-
Резервний капітал	1415	11	2 476	1 183	159
Нерозподілений прибуток	1420		54 829	25 739	1 118
Неоплачений капітал	1425		-	-	-
Вилучений капітал	1430		-	-	-
Усього за розділом I	1495		120 567	90 184	64 539
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 12	101 939	101 062	102 445
Довгострокові забезпечення	1520		-	-	-
Цільове фінансування	1525		-	-	-
Усього за розділом II	1595		101 939	101 062	102 445
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	12	3 500	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	7	2 068	-	-
товари, роботи, послуги	1615	15	56 736	52 470	39 784
розрахунками з бюджетом	1620		3 036	1 239	350
у тому числі з податку на прибуток	1621		2 464	990	-
розрахунками зі страхування	1625	15	598	459	360
розрахунками з оплати праці	1630	15	7 138	4 936	3 613
за одержаними авансами	1635		1 177	1 778	61
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15	210	227	186
Усього за розділом III	1695		74 463	61 109	44 354
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-	-
Баланс	1900		296 969	252 355	211 338

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

2019 | 12 | 31
00378537

**Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік**

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	552 655	468 946
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(389 726)	(324 721)
Валовий:				
прибуток	2090		162 929	144 225
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	8 635	3 162
Адміністративні витрати	2130	21	(27 996)	(21 591)
Витрати на збут	2150	22	(97 227)	(77 817)
Інші операційні витрати	2180	19	(6 600)	(6 528)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		39 741	41 451
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	14 779	1 472
Інші доходи	2240		7	975
Фінансові витрати	2250	20	(9 777)	(6 252)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	23	(6 912)	(5 846)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		37 838	31 800
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	25	7 455	6 117
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		30 383	25 683
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30 383	25 683

Примітка, що додаються на сторінках 9-54, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	306 018	266 666
Витрати на оплату праці	2505	74 182	53 556
Відрахування на соціальні заходи	2510	13 122	9 355
Амортизація	2515	14 927	11 491
Інші операційні витрати	2520	80 061	61 574
Разом	2550	488 310	402 642

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

 Дата (рік, місяць, число) 2019 12 31
 за ЄДРПОУ 00378537

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2019 рік**

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		638 197	530 446
Повернення податків і зборів	3005		9 068	3 376
у тому числі податку на додану вартість	3006		9 068	3 376
Цільового фінансування	3010		976	670
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		50 712	46 633
Надходження від повернення авансів	3020		2 053	1 356
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		-	-
Інші надходження	3095		2 610	3 156
Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)	3100		(412 353)	(378 085)
Праці	3105		(57 841)	(41 451)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(14 679)	(10 553)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(33 793)	(32 147)
у тому числі:				
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(6 510)	(5 706)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(11 570)	(14 437)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(15 713)	(12 004)
Витрачання на оплату авансів	3135		(139 760)	(93 063)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		(712)	(54)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(4 677)	(3 791)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		39 801	26 493
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		123	455
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(48 666)	(19 591)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(48 543)	(19 136)

Примітки, що додаються на сторінках 9-54, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (перераховано)
1	2		3	4
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		91 950	3 900
Інші надходження	3340		144	317
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		(88 450)	(3 900)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	14	(6 584)	(5 591)
Інші платежі	3390	7	(5 355)	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		(8 295)	(5 274)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(17 037)	2 083
Залишок коштів на початок року	3405	10	18 774	17 063
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(1 406)	(372)
Залишок коштів на кінець року	3415	10	331	18 774

Рядок 3095 «Інші надходження» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає: надходження від продажу оборотних активів в сумі 2 456 тис. грн. (2018 рік: 2 502 тис. грн.), надходження авансів та інші надходження в сумі 154 тис. грн. (2018 рік: 654 тис. грн., у т. ч. штрафні санкції на суму 122 тис. грн., страхове відшкодування на суму 382 тис. грн.).

Рядок 3190 «Інші витрачання» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає витрачання на підзвітні в сумі 3 747 тис. грн. (2018 рік: 3 250 тис. грн.), чистий збиток від продажу валюти в сумі 576 тис. грн. (2018 рік: 228 тис. грн.), виплати аліментів та інших утримань по виконавчим листам в сумі 251 тис. грн. (2018 рік: 193 тис. грн.) та інші витрачання в сумі 103 тис. грн. (2018 рік: 120 тис. грн.).

Рядок 3390 «Інші платежі» розділу «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» оплата за орендних платежів на суму 5 355 тис. грн. (у 2018 році, до застосування нового МСФО 16 «Оренда», оплата орендних платежів у сумі 1 677 тис. грн. враховувалася у складі руху коштів у результаті операційної діяльності Компанії, у рядку 3100 «Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)»).

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»
Фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»
 Територія: Україна, м. Бориспіль
 Організаційно-правова форма господарювання: Акціонерне товариство
 Вид економічної діяльності: виробництво продуктів борошномельно-
 Середня кількість працівників: 245
 Адреса: 08304, м. Бориспіль, вул. Привокзальна, буд.3
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знаку

Дата (рік, місяць, число)

2021 | 12 | 31

за ЄДРПОУ

00378537

за КОАТУУ

UA32040010010093289

за КОПФГ

230

за КВЕД

10.61

Складено (зробити позначку «ч» у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2021 року**

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду (31 грудня 2020 року)	На кінець звітного періоду (31 грудня 2021 року)
1	2		3	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	6	3 427	5 673
первісна вартість	1001		8 959	14 759
накопичена амортизація	1002		(5 532)	(9 086)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	5, 6	16 257	10 539
Основні засоби	1010	5	108 332	107 991
первісна вартість	1011		183 103	198 926
знос	1012		(74 771)	(90 935)
Інвестиційна нерухомість	1015		-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		-	-
інші фінансові інвестиції	1035		-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		-	-
Відстрочені податкові активи	1045	25	961	3 582
Інші необоротні активи	1090		-	-
Усього за розділом I	1095		128 977	127 785
II. Оборотні активи				
Заласи	1100	8	41 881	60 789
Поточні біологічні активи	1110		-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	9	107 358	129 214
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130		3 266	9 719
з бюджетом	1135		3 226	5 243
у тому числі з податку на прибуток	1136		-	-
Дебіторська заборгованість щодо розрахунків за нарахованими доходами	1140		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9	136	139
Поточні фінансові інвестиції	1160		-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10	11 118	8 146
Витрати майбутніх періодів	1170		-	-
Інші оборотні активи	1190		1	-
Усього за розділом II	1195		166 986	213 250
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		-	-
Баланс	1300		295 963	341 035

Примітки, що додаються на сторінках 9-45, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Пасив	Код рядка	Примітка	На початок звітного періоду (31 грудня 2020 року)	На кінець звітного періоду (31 грудня 2021 року)
1	2		3	4
I. Власний капітал				
Зареєстрований капітал	1400	11	63 262	63 262
Капітал у дооцінках	1405		-	-
Додатковий капітал	1410		-	-
Резервний капітал	1415	11	4 003	5 758
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		87 882	100 361
Неоплачений капітал	1425		-	-
Вилучений капітал	1430		-	-
Усього за розділом I	1495		155 147	169 381
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		-	-
Довгострокові кредити банків	1510		-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	7, 12	73 108	69 896
Довгострокові забезпечення	1520		-	-
Цільове фінансування	1525		-	-
Усього за розділом II	1595		73 108	69 896
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	12	-	17 450
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	7	2 560	2 941
товари, роботи, послуги	1615	15	47 202	70 670
розрахунками з бюджетом	1620		1 399	1 771
у тому числі з податку на прибуток	1621		714	1 159
розрахунками зі страхування	1625	15	3 217	1 572
розрахунками з оплати праці	1630	15	11 739	5 867
за одержаними авансами	1635		1 473	1 009
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645		-	-
Поточні забезпечення	1660		-	-
Доходи майбутніх періодів	1665		-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	15	118	478
Усього за розділом III	1695		67 708	101 758
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		-	-
Баланс	1900		295 963	341 035

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Примітки, що додаються на сторінках 9-45, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

Дата (рік місяць число)
за ЄДРПОУ

2021 | 12 | 31
00378537

Звіт про фінансові результати
(Звіт про сукупний дохід)
за 2021 рік

Форма № 2

Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	16	582 360	574 979
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	17	(420 241)	(379 633)
Валовий:				
прибуток	2090		162 119	195 346
збиток	2095		-	-
Інші операційні доходи	2120	18	1 602	9 366
Адміністративні витрати	2130	21	(36 700)	(30 726)
Витрати на збут	2150	22	(94 030)	(94 635)
Інші операційні витрати	2180	19	(4 882)	(4 197)
Фінансовий результат від операційної діяльності:				
прибуток	2190		28 109	75 154
збиток	2195		-	-
Дохід від участі в капіталі	2200		-	-
Інші фінансові доходи	2220	20	2 001	-
Інші доходи	2240		130	-
Фінансові витрати	2250	20	(6 682)	(26 367)
Втрати від участі в капіталі	2255		-	-
Інші витрати	2270	23	(5 124)	(4 788)
Фінансовий результат до оподаткування:				
прибуток	2290		18 434	43 999
збиток	2295		-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	25	(4 200)	(8 896)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		-	-
Чистий фінансовий результат:				
прибуток	2350		14 234	35 103
збиток	2355		-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	14 234	35 103

Примітки, що додаються на сторінках 9-45, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні витрати	2500	329 649	293 298
Витрати на оплату праці	2505	80 322	84 734
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 153	17 895
Амортизація	2515	21 702	17 932
Інші операційні витрати	2520	75 806	65 152
Разом	2550	524 632	479 011

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток(збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Підприємство: Приватне акціонерне товариство «Лантманнен Акса»

Дата (рік, місяць, число) 2021 12 31
за ЄДРПОУ 00378537Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2021 рік

Форма № 3

Код за ДКУД

1801004

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000		631 697	640 753
Повернення податків і зборів	3005		6 495	1 832
у тому числі податку на додану вартість	3006		6 495	1 832
Цільового фінансування	3010		1 517	735
Надходження авансів від покупців і замовників	3015		69 371	77 396
Надходження від повернення авансів	3020		372	974
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025		-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		-	-
Надходження від операційної оренди	3040		-	-
Інші надходження	3095		2 490	2 897
Витрачання на оплату: товарів (робіт, послуг)	3100		(477 874)	(440 326)
Праці	3105		(70 065)	(61 732)
Відрахувань на соціальні заходи	3110		(17 996)	(15 964)
Зобов'язань з податків і зборів	3115		(33 933)	(39 563)
у тому числі:				
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116		(6 378)	(10 762)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		(9 374)	(12 169)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		(18 181)	(16 632)
Витрачання на оплату авансів	3135		(102 794)	(78 533)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		-	(352)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		-	-
Інші витрачання	3190		(1 659)	(1 303)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195		7 621	86 814
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності				
Надходження від реалізації:				
необоротних активів	3205		477	447
Надходження від отриманих:				
відсотків	3215		-	-
дивідендів	3220		-	-
Надходження від погашення позик	3230		-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		-	-
Інші надходження	3250		-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів	3260		(16 866)	(19 409)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої	3280		-	-
Витрачання на надання позик	3275		-	-
Інші платежі	3290		-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295		(16 389)	(18 962)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				

Примітки, що додаються на сторінках 9-45, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Приватне акціонерне товариство «ЛАНТМАННЕН АКСА»

Стаття	Код рядка	Примітка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2		3	4
Надходження від:				
Власного капіталу	3300		-	-
Отримання позик	3305		111 705	83 513
Інші надходження	3340		40	66
Витрачання на:				
Погашення позик	3350		(95 655)	(133 934)
Сплату дивідендів	3355		-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	14	(2 887)	(5 425)
Інші платежі	3390	7	(6 803)	(6 552)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395		6 400	(62 332)
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400		(2 368)	5 520
Залишок коштів на початок року	3405	10	11 118	331
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		(604)	5 267
Залишок коштів на кінець року	3415	10	8 146	11 118

Рядок 3095 «Інші надходження» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає: надходження від продажу оборотних активів в сумі 2 128 тис. грн. (2020 рік: 2 323 тис. грн.), надходження авансів та інші надходження в сумі 362 тис. грн. (2020 рік: 574 тис. грн.).

Рядок 3190 «Інші витрачання» розділу «Рух коштів у результаті операційної діяльності» включає витрачання на підзвітні в сумі 653 тис. грн. (2020 рік: 530 тис. грн.), чистий збиток від продажу валюти в сумі 560 тис. грн. (2020 рік: 411 тис. грн.), виплати аліментів та інших утримань по виконавчим листам в сумі 412 тис. грн. (2020 рік: 306 тис. грн.) та інші витрачання в сумі 34 тис. грн. (2020 рік: 56 тис. грн.).

Рядок 3390 «Інші платежі» розділу «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» включає оплату орендних платежів на суму 6 530 тис. грн. в тому числі ПДВ 1 088 тис. грн. (2020 рік: 6 044 тис. грн. в тому числі ПДВ 1 007 тис. грн.) та банківських комісій за одержані кредити на суму 273 тис. грн. (2020 рік: 508 тис. грн.).

Генеральний директор

Червак І.І.

Головний бухгалтер

Мельничук Т.В.